

کدخدا قابل اعتماد نیست!

صادق

میث خاتم الانبیاء و اشرف اولیاء (ص) مبارک باد
ولادت امام حسین (ع) و روز پاسدار مبارک باد

هفته‌نامه | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیست و یکم | شماره ۱۰۳۹ | دوشنبه ۹ اسفند ۱۴۰۰ | ۲۶ رجب ۱۴۴۳ | ۲۸ فوریه ۲۰۲۲ | ۱۶ صفحه

۲

دکتریدالله جوانی

سرمقاله **جنگ اوکراین از منظر منافع ملی**

۳

هادی محمدی

دیدگاه **سیاست خارجی متوازن**

۳

فرهاد مهدوی

دیدگاه **سرقت در روز روشن!**

گزارش تحلیلی صبح صادق از درس‌ها و عبرت‌های بحران اوکراین

سیلی اعتماد

اکبر معصومی

کارشناس بین‌الملل

عبرت آموزی از بحران اوکراین

«اوکراین» کشوری است که سال‌هاست به دنبال تقویت ارتباط با غرب به ویژه آمریکا و تلاش برای پیوستن به ناتو است و در این مسیر گام‌های اساسی برداشته است. بد نیست بدانید که ارتش اوکراین در طول سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۱۱ بیش از ۵۰۰۰ نیرو برای کمک به آمریکا در اشغال عراق فرستاده بود و از حیث تعداد نظامیان اعزامی سومین کشور نیروهای ائتلاف در آن جنگ بود!

بررسی‌ها نشان می‌دهد، در این مدت عایدی اوکراین از نزدیک شدن به غرب، وعده‌های آمریکا و سران کشورهای عضو ناتو بوده است. رئیس‌جمهور این کشور در کمال تعجب با تکیه به این وعده‌ها در مقابل روسیه ایستاد و به دنبال اجرایی کردن سیاست‌های غرب در شرق اروپا بود. به عقیده کارشناسان، منازعه در اوکراین لحظه به لحظه پیچیده‌تر و متعاقباً، حل و فصل آن نیز سخت‌تر و طولانی‌تر می‌شود. وقوع این نبرد تلخ، نتیجه اصرار ناتو بر محاصره راهبردی روسیه از طریق گسترش به شرق است. با این حال، بانیان وقوع این بحران تمام‌عیار ترجیح داده‌اند ضمن صدور بیانیه‌ها و تحریم‌های کلی، نظاره‌گر غرق شدن مهره خود، یعنی ولادیمیر زلانسکی در آب‌های دریای سیاه باشند!

بوداپست، آغاز زوال اوکراین

شاید اولین اشتباه اوکراین در این سه دهه اعتماد به وعده‌های نسیه‌ای بود که از طرف قدرت‌های بزرگ دریافت کرد. در واقع اوکراین با معامله بر سر امنیت خود، بزرگ‌ترین ضربه را به جایگاه خود زد. «وادیم پریستایکو» سفیر اوکراین در انگلیس در مصاحبه‌ای تلویزیونی گفت: «مادر اوکراین در برابر فرانسه، انگلیس و چین، زرادخانه هسته‌ای داشتیم، آن را واگذار کردیم و این بلایی است که بر سر ما آوردند. این درس بزرگی برای ما و کشورهایمان مثل ایران است که سپر هسته‌ای خود را کنار نگذارند...»

طبق معاهده بوداپست، آمریکا و انگلیس متعهد به حمایت کامل از اوکراین در مقابل حملات

نظامی شده‌اند. در واقع در سال ۱۳۷۳، اوکراین با امضای معاهده «بوداپست» به همراه آمریکا، انگلیس و روسیه، متعهد شد که کلیه سلاح‌های هسته‌ای خود را تحویل دهد و در مقابل آمریکا و انگلیس تعهد کردند که از امنیت و تمامیت ارضی اوکراین در مقابل هرگونه تجاوز خارجی حمایت کنند. اوکراین به این تعهد خود به طور کامل عمل کرد؛ اما از آن به بعد به یک کشور حاشیه‌ای و آسیب‌پذیر تبدیل شد.

حال پس از حدود ۲۸ سال از امضای این توافق‌نامه و خلع سلاح اوکراین، این کشور محل اختلاف اساسی بین کشورهای امضاکننده معاهده بوداپست شده است و غرب جز لفاظی و تحریم هیچ‌گونه حمایت عملی از این کشور نکرده است. رئیس‌جمهور اوکراین پس از حمله روسیه به کشورش گفته است: «کشورش در برابر روسیه تنها گذاشته شده است.» زلانسکی در پیامی تلویزیونی گفت: «امروز از سران ۲۷ کشور اروپایی مستقیم و صریح پرسیدم آیا اوکراین عضو ناتو خواهد بود؟ (اما) همه ترسیده‌اند، هیچ کدام جواب ندادند.»

«یوری کاستنکو» سیاستمدار معروف اوکراینی در کتاب «اوکراین و خلع سلاح هسته‌ای» چنین نوشته است: «همه ما (اوکراینی‌ها) فریب خوردیم و برای آن معاهده [بوداپست] دست زدیم، بنابراین همه ما مقصریم. خلع سلاح هسته‌ای با توافق و کف و سوت ملت اوکراین و با حمایت رسانه‌ای و تبلیغاتی انجام شد؛ اما اکنون مشخص شده که آن ارزیابی‌ها کاملاً اشتباه بوده است. گویی اوکراین، عراق دوم شده که نظام آن با تهاجمی بین‌المللی سرنگون شد و در حال حاضر به سمت تکه‌تکه شدن و غرق شدن در بحران‌های گوناگون پیش می‌رود.»

خطای راهبردی زلانسکی

خطای دیگر اوکراین این بود که دولت غرب‌گرای اوکراین کنونی مانند پترو پروشنکو (رئیس‌جمهور سابق)، به جای تمرکز بر بنیان‌های تاریخی و سرزمینی خاصی که این کشور را از بازیگران توسعه‌طلب آمریکایی و اروپایی متمایز می‌کرد، طی سال‌های گذشته به زمین بازی غرب علیه روسیه تبدیل شد. این بدترین انتخابی بود که ولادیمیر زلانسکی، رئیس‌جمهور فعلی اوکراین صورت داد. در این میان، بازیگران غربی نسبت به ضعف نظامی اوکراین در برابر روسیه آگاه بودند. اوکراین بودجه

دفاعی خود را از سال ۲۰۱۰ با سرعت بالایی افزایش داده و مطابق گزارش مؤسسه بین‌المللی مطالعات استراتژیک (IISS) از حدود ۱ میلیارد دلار به بیش از ۲/۵ میلیارد دلار رسیده است؛ ولی این رقم همچنان فاصله محسوس با بودجه دفاعی ۴۱ میلیارد دلاری روسیه در سال ۲۰۲۱ دارد.

توهمی به نام امنیت

شاید زمانی که اوکراینی‌ها از معاهده بوداپست خوشحالی می‌کردند، تصور چنین وضعیتی را برای خودشان نداشتند که هم اکنون با چنین بحرانی روبه‌رو باشند و غرب هیچ اقدام عملی را برای حمایت آنها انجام ندهد. وضعیتی که امروز بزرگ‌ترین تجربه برای کشورهای مختلف می‌تواند باشد که هیچگاه بر سر امنیت با هیچ قدرتی مذاکره نکنید.

در یک دهه گذشته به موازات افزایش جنگ اقتصادی آمریکا علیه شورمان، نیروهای نظامی و قوای دفاعی ایران به یکی از مقاصد ثابت حملات جریان‌های غرب‌گرا تبدیل شد، تا جایی که مرحوم هاشمی رفسنجانی وجود نیروی نظامی قدرتمند را مانعی در مسیر رشد اقتصادی خوانده و خلع سلاح ژاپن و آلمان پس از جنگ جهانی دوم را نیز شاهد مثالی برای اثبات این ادعا خواند و در توتیتی دنیای فردا را دنیای گفتمان‌ها و نه موشک‌ها خواند. از سوی دیگر رزمایش قدرت نظامی نیز به یکی از سوزدها برای تخریب قوای دفاعی کشور تبدیل شد. موضع مشهور حسن روحانی در یکی از مناظرات انتخاباتی سال ۱۳۹۶ که آزمایش موشک از سوی شورمان را توطئه‌ای علیه برجام خواند، به خوبی نشان‌دهنده افق دید جریان غرب‌گرا نسبت به توانایی‌های دفاعی شورمان بود.

بررسی‌ها نشان می‌دهد، مهم‌ترین هدف غرب، مهار جمهوری اسلامی ایران از طریق تهی‌سازی مؤلفه‌های قدرت شورمان است؛ از این رو رهبری با عبرت از گذشتگان جلوی خیانت طرح مذاکره در مقابل موشک ایستادند که امروز نتیجه آن امنیت و آسایش برای شورمان است. بنابراین امنیت نه تنها قابل معامله نیست؛ بلکه حتی لحظه‌ای کوتاهی در آن نیز قابل بخشش و گذشت نخواهد بود. کارشناسان با اشاره به جمله «دنیای فردا، دنیای گفتمان‌هاست نه دنیای موشک‌ها»، معتقدند: «رهبری ایران کسی است که جلوی پارادایم خلع سلاح ایران که از غرب به ایران تحمیل می‌شد و

در داخل نیز عده‌ای به دنبال تحمیل آن به حکومت بودند، ایستاد.»

کارشناسان روابط بین‌الملل می‌گویند که با در نظر گرفتن ۲۵ سال آینده، رهبری انقلاب از بسیاری از روشنفکران مدعی امروزی جلوتر هستند. به این معنی که ایشان فهمیدند خلع سلاح، یعنی پایان ایران و تجزیه آن. بنابراین صحبت از مذاکره در مورد سلاح‌های بازدارنده یک کشور، یعنی قبول شکست در میز مذاکره که و امضای نابودی کشور خود در میدان عمل.

غرب قابل اعتماد نیست

سقوط اوکراین و دستان خالی مسئولان اوکراینی آن هم در شرایطی که این کشور عمده توان دفاعی خود را به پیشنهاد غرب از کشور خارج کرده بود، نشان می‌دهد در دنیای امروزی هر کشوری که به غرب دلبسته شده است، جز نابودی و ضعف، هیچ آینده‌ای برایش متصور نیست. توافق‌نامه هسته‌ای که در زمان دولت قبلی به امضا رسید، دقیقاً در راستای تضعیف ایران طراحی شده بود. اعمال بالاترین تحریم‌ها بعد از برجام و صحبت از برجام ۲ همگی در راستای برچیدن انقلاب اسلامی طراحی شده بود.

نکته دوم این است که بحران اوکراین نشان داد غربی‌ها حتی توان ابراز وجود و مانور نظامی را هم از دست داده‌اند و تنها به گفتار درمانی روی آورده‌اند. تأکید کشورهای غربی بر تحریم روسیه، به معنای ناتوانی آنها از جنگ و مقابله نظامی با روسیه است. به نظر می‌رسد، چنین وضعیتی آینده جهان را با تغییرات اساسی مواجه خواهد کرد که از آن می‌توان به هموار شدن مسیر فروپاشی تمدن غربی یاد کرد.

درواقع جنگ بین روسیه و اوکراین و تحولات کنونی به ما ثابت کرد، باید به آیه ۶۰ سوره شریفه انفال در خصوص توان‌افزایی و قدرت خود در برابر دشمن عمل کرد. همانطور که رهبر معظم انقلاب نیز بارها به این موضوع اشاره کرده‌اند که دشمن فقط منطق زور را درک می‌کند و قابل اعتماد نیست. چنانکه در آموزه‌های دینی ما بر این مهم تأکید شده است؛ در آیه ۲ سوره مبارکه حشر «...فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ» با اشاره به تاریخ گذشتگان، بر عبرت گرفتن از آنها تأکید می‌کند. در واقع پیام این آیه این است که مطالعه تاریخ، سرگرمی نیست بلکه وسیله عبرت است و بصیرت افزا است.

پیامدهای تحمیل تکالیف

مالایطاق به بانکها

میثم مهرپور

کارشناس اقتصادی

بر اساس متن نهایی بودجه ۱۴۰۱ که در هفته‌های گذشته به تصویب کمیسیون تلفیق مجلس رسید، بانک‌های دولتی موظف شدند در سال آینده حدود دو برابر میزان تسهیلات تکلیفی سال جاری را به عنوان تسهیلات تکلیفی بلندمدت و در قالب‌های مختلفی از جمله وام مسکن، ودیعه، ازدواج، فرزندآوری، اشتغال و... پرداخت کنند. موضوعی که البته با انتقاد رئیس کل بانک مرکزی و وزیر اقتصاد مواجه شد، هفته گذشته بود که محمدباقر قالیباف در جریان بررسی بخش درآمدی لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ در مجلس، از نامه رهبر معظم انقلاب به نمایندگان مجلس و هشدار ایشان نسبت به تحمیل تکالیف مالایطافی که انجام آن خارج از توان نظام بانکی است، خبر داد. در متن ذیل برخی از پیامدهای افزایش تسهیلات تکلیفی نظام بانکی در شرایط فعلی و لزوم اصلاح این تصمیم را بیان کرده‌ام:

۱ بر اساس آمارها، حدود ۷۰ درصد تسهیلات بانکی در ایران، برای سرمایه در گردش بخش‌های مختلف اقتصادی مصرف می‌شود. از طرفی با توجه به احتمال اجرای توافق، تقاضای دریافت تسهیلات بانکی از سوی بخش تولید در راستای بهبود فناوری‌ها و ارتقای تولید، با افزایش قابل توجهی مواجه خواهد شد. با توجه به اینکه تأمین مالی بیش از ۸۰ درصد فعالیت‌های اقتصادی در ایران، از سوی نظام بانکی تأمین می‌شود، افزایش دو برابری تسهیلات تکلیفی نظام بانکی می‌تواند آسیب جدی بر تولید و بحث تأمین سرمایه در گردش بنگاه‌های تولیدی وارد کند.

۲ در صورت اصرار به افزایش حجم پرداختی تسهیلات تکلیفی بانک‌ها، تنها راه ممکن برای تحقق این امر، افزایش اضافه برداشت بانک‌ها از منابع بانک مرکزی خواهد بود. به این معنا که باید بانک مرکزی را ناگزیر به خلق پایه پولی بی‌سابقه‌ای برای تأمین ذخایر بانک‌ها کنیم. در این حالت اگر چه ممکن است امکان پرداخت میزان بیشتری تسهیلات در کشور وجود داشته باشد؛ اما همین افزایش میزان تسهیلات منجر به افزایش پایه پولی و در نتیجه افزایش نرخ تورم شده و در نهایت راستای حمایت از مردم نخواهد بود، بلکه اساساً آزارکند و هدف پرداخت چنین تسهیلاتی را نیز از بین خواهد برد.

۳ بر اساس آخرین آمار بانک مرکزی دارای کل نظام بانکی ما در حال حاضر حدود ۸ هزار همت (هزار میلیارد تومان) است. از طرفی کفایت سرمایه نظام بانکی ما در اسفندماه سال گذشته، حدود ۸۲ هزار میلیارد تومان منفی بوده است. ما اگر بخواهیم سرمایه نظارتی نظام بانکی ما را به آنچه در مقررات بین‌المللی بازل یک آمده است، برسانیم این عدد باید به ۲۷۵ همت برسد. اگر بخواهیم مقررات بازل ۲ را رعایت کنیم، این عدد باید به ۴۴۸ همت برسد. اگر نتوانیم به حداقل‌های تعیین شده از سوی این مقررات برسیم، عملاً به این معناست که از استانداردهای لازم برای فعالیت بانکی در یک فضای رقابتی بانکی در دنیا برخوردار نیستیم. مجموع این موارد سبب وجود ناترازی در نظام بانکی ما شده است. موضوعی که تداوم و افزایش میزان تسهیلات تکلیفی بانک‌ها می‌تواند به آن دامن زده و وضعیت موجود را وخیم‌تر کند.

جنگ اوکراین

از منظر منافع ملی

که رفتارهای آنان را حقیقتاً سوگندانه باید روایت کنیم؛ در بعضی از جمهوری‌های شوروی سابق و از جمله اوکراین هم یک جریان غرب‌گرا با دخالت غربی‌ها پدید آمد و در نهایت با انقلاب رنگی به قدرت رسید.

اگر جمهوری اسلامی اکنون یک کشور مستقل، قدرتمند، عزتمند و در حال پیشرفت و دارای نفوذ راهبردی در منطقه است، دلیلش ایستادگی نظام اسلامی در برابر زیاده‌خواهی آمریکا و جریان اهل سازش و تسلیم در داخل به صورت توأمان است.

نظام سیاسی در روسیه هم با محوریت شخص پوتین، برای حفظ روسیه کنونی و جلوگیری از فروپاشی و تجزیه آن، راهبرد ایستادگی و مقاومت در برابر سیاست توسعه و گسترش ناتو به شرق و جریان اهل سازش و غرب‌گرا در داخل جمهوری‌های شوروی سابق و از جمله اوکراین را به صورت توأمان در پیش گرفته است. روسیه مرزهای شوروی سابق را مرزهای امنیتی خود تعریف کرده و بر اساس سند دکترین امنیت ملی روسیه، پوتین می‌گوید اوکراین، خط قرمز امنیت ملی ماست.

بدون تردید توسعه ناتو به شرق، تهدیدی جدی برای تمامی کشورهای مستقل در آسیا و از جمله ایران است. همانطور که حضور ناتو در افغانستان که ۲۰ سال ادامه داشت، تهدیدهایی را برای جمهوری اسلامی پدید آورد، حضور ناتو در اوکراین و گرجستان و در ادامه در دیگر کشورهای شمالی ایران هم می‌تواند تهدیدهای دیگری را با توجه به دشمنی آمریکا برای ملت ایران و انقلاب اسلامی پدید آورد. پس آنچه امروز در اوکراین اتفاق افتاده، مقابله با سیاست توسعه ناتو به شرق است؛ سیاستی که تهدید جدی برای تمامی ملت‌ها و دولت‌های مستقل است. بنابراین عامل اصلی این جنگ و خسارت‌های وارده بر ملت اوکراین، در درجه اول غرب‌گرایان اوکراین و در درجه دوم کسانی هستند که با سیاست‌های توسعه‌طلبانه خود، دنبال استیلا بر دیگر کشورها و ملت‌ها هستند.

دیده شد. لشکرکشی آمریکا به منطقه، اشغال افغانستان، اشغال عراق، بحران سوریه و لبنان، تهدیدات مستمر آمریکا علیه جمهوری اسلامی، نمونه‌هایی از این تحولات است. بنابراین هرکسی در ایران، دلسوز کشور و ملت و منافع ملی است، باید برای اتخاذ موضع در قبال تحولات پیرامونی، درک درستی از ماهیت تحولات و ارتباط آن با منافع ملی به صورت توأمان داشته باشد. در غیر این صورت، اعلام موضع و بیان مطالب در قالب‌های مختلف به ویژه در فضای مجازی، از منظر صرفاً بانندی، قبیله‌ای و سیاسی - جریانی، چه بسا اقدامی خواسته‌یا ناخواسته علیه منافع ملی باشد.

برای پاسخ به پرسش‌هایی که در صدر این نوشتار آمد و اینکه، کدامین نگاه و موضع در قبال جنگ اوکراین با منافع ملی سازگاری و همسویی دارد، باید متغیرهای بسیاری را به لحاظ تاریخی و همچنین اهداف بازیگران این صحنه مورد توجه و بررسی قرار داد. خلاصه کردن جنگ اوکراین به دو طرف درگیر، یعنی روسیه و اوکراین یک خطای راهبردی است. ماهیت اصلی جنگ در اوکراین در واقع جنگ و رقابت و منازعه جدی چندین ساله بین روسیه و ناتو با محوریت آمریکاست. اوکراین در مقطع فعلی، زمین اصلی این جنگ و ملت اوکراین، قربانی اصل زیاده‌خواهی و تمامیت‌خواهی استکباری است.

همان زیاده‌خواهی، تمامیت‌خواهی، قلدرمایی و خلق و خوی استکباری که ۴۳ سال است ملت مظلوم اما مقتدر ایران را به شکل‌های مختلف تحت فشار و تحریم و در سال‌های اخیر به اذعان خودشان فشار حداکثری قرار داده است.

فهم و درک درست از دلایل، زمینه‌ها و عوامل اصلی پدیدآیی جنگ اوکراین، ما را به اتخاذ مواضع اصولی و منطقی در راستای منافع ملی رهنمون می‌کند. اکنون مشکل اصلی در کشور، جریان‌ها و گروه‌هایی هستند که به دلیل ماهیت ایدئولوژیکی و وابستگی‌های فکری به نظام لیبرال دموکراسی و سرمایه‌داری غربی، نمی‌خواهند و نمی‌گذارند یک فهم و درک درست نسبت به بسیاری از پدیده‌ها و موضوعات و از جمله منافع ملی که در صدر آن امنیت ملی قرار دارد، در جامعه و به ویژه نسل جوان به صورت فراگیر و گفتمان غالب شکل بگیرد. گزاره‌های زیر کمک‌کننده به شکل‌گیری یک تحلیل و فهم و درک درست نسبت به جنگ اوکراین از منظر منافع ملی است:

۱

انقلاب اسلامی در فضای رقابت سنگین دو بلوک شرق و غرب پدید آمد و ماندگار شد.

۲

با فروپاشی بلوک شرق، آمریکا خیز بزرگی را برای سلطه بر کل جهان برداشت.

۳

آسیا و قدرت‌هایی همانند چین، روسیه و ایران به عنوان بزرگ‌ترین موانع سد راه سلطه آمریکا بر جهان، در برابر این زیاده‌خواهی قد علم کردند.

۴

در نهایت آمریکایی‌ها سیاست استفاده از ناتو و به کارگیری قدرت نظامی را برای سلطه بر آسیا انتخاب کردند.

۵

حادثه ساختگی ۱۱ سپتامبر و بهانه مبارزه با تروریسم و لشکرکشی به افغانستان و عراق و بحران‌سازی در سوریه و تحمیل جنگ به لبنان و بسیاری از اقدامات دیگر، همگی برای پیاده‌سازی طرح خاورمیانه بزرگ و جدید، با هدف سلطه بر غرب آسیا و از جمله ایران بود.

۶

سیاست توسعه ناتو به شرق از طریق به عضویت در آوردن کشورهای اروپای شرقی و در ادامه تلاش برای به عضویت در آوردن جمهوری‌های شوروی سابق و از جمله اوکراین و گرجستان حرکت دیگر آمریکا برای غلبه بر روسیه و در نهایت تجزیه این کشور به عنوان یک رقیب اصلی در قاره کهن آسیا به حداقل ۱۵ کشور بود.

۷

همانگونه که در ایران اسلامی در برابر سیاست عزتمندانه نظام اسلامی مبنی بر ایستادگی و مقاومت در برابر زیاده‌خواهی آمریکا، یک جریان سازش و تسلیم شکل گرفت

منابع بودجه

دولت در منابع نفتی خود در لایحه سال آینده فروش ۱ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه نفت را با قیمت ۶۰ دلار به مجلس ارائه کرد؛ ولی یک موضوعی مطرح بود که منابع دولت ۴۰۸ هزار میلیارد تومان از محل درآمدهای نفتی و درآمدهای فروش اموال بود، ۴۸۱ هزار میلیارد تومان از محل درآمدهای نفتی و گازی، ۶۴۴ هزار میلیارد تومان از محل درآمدهای عمومی و ۲۹۹ هزار میلیارد تومان از محل سایر بود؛ البته سایر، سه قسمت بود که یک بخش آن ۷۰ هزار میلیارد تومان فروش سهام، ۸۸ هزار میلیارد تومان اوراق و ۱۳۷ هزار میلیارد تومان هم ۲۰ درصد برداشت.

رتبه چهاردهم

وضعیت ایران در حوزه‌های تربیت نیروی انسانی و تحقیقات بنیادی و کاربردی بسیار خوب است. تعداد فارغ‌التحصیلان و افراد متخصص مرتبط با هوش مصنوعی در حد قابل قبولی است. وضعیت چاپ مقالات معتبر علمی در کشور در حوزه هوش مصنوعی در حد بسیار خوبی بوده است. ایران با ثبت ۳۴۰۲۸ مقاله در مقام ۱۴ دنیا در بین سال‌های ۱۹۹۷ تا ۲۰۱۷ در هوش مصنوعی بوده است و هفتمین کشور برتر دنیا از لحاظ مقالات پر استناد است و تنها کشوری در خاورمیانه به شمار می‌آید که در بین ۱۰ کشور برتر دارای بیشترین مقالات پر استناد جای گرفته است.

انحراف ۶ درصدی

شرکت نفت و گاز پارس مسئولیت توسعه کامل میدان گازی پارس جنوبی، پارس شمالی، گلشن و فردوسی را برعهده داشته است. طبق صورت مالی این شرکت در سال ۱۳۹۹، گاز خام تولیدی این شرکت طبق بودجه مصوب، سالانه حدود ۲۳۷ میلیارد متر مکعب در نظر گرفته شده بود؛ ولی در عمل گاز خام تولیدی عدد ۲۲۳ میلیارد متر مکعب را به ثبت رساند؛ یعنی انحراف ۶ درصدی از برنامه. همچنین میزان تولید میعانات گازی طبق بودجه مصوب در سال ۱۳۹۹ حدود ۷۳۰ هزار بشکه در روز تعیین شده است، ولی در عمل تولید روزانه میعانات گازی ۶۸۶ هزار بشکه در روز بوده است.

سیاست خارجی متوازن

دیدگاه

شماره ۱۰۳۹ | دوشنبه ۹ اسفند ۱۴۰۰

صداقت

هادی محمدی

تحلیلگر ارشد بین‌الملل

یکی از پیامدهای اندیشه لیبرالیستی و غرب‌گرا در حکومت‌های ایران، پایبندی و اجرای سیاست خارجی غربگرا و یک‌سویه در تعاملات خارجی سیاسی و اقتصادی بوده که نوعی عدم توازن و آسیب به منافع ملی کشور را موجب شده است. این نوع سیاست خارجی غیر متوازن، با نادیده گرفتن بسیاری از فرصت‌های سیاسی و اقتصادی در ظرفیت‌های سهل با همسایگان یا در نگاه به شرق، عملاً در خدمت اهداف راهبردی غرب و محورسازی نظام و دولت‌های حاکم در دوره‌های گوناگون در مقابل سیاست‌های تحمیلی غرب عمل کرده است.

ادبیات دولت‌های لیبرال در سیاست و رویکرد خارجی، بدون توجه به تحولات در عرصه جهانی و بر پایه استدلال‌های پوپولیستی و عوام‌فریبانه و حداکثر در چارچوب گزاره و ادبیات جنگ سردی خلاصه می‌شد و راه فلاح و نجات و توسعه و رشد کشور را در رویکرد همراهی و تعامل با غرب خلاصه می‌کرد.

دولت سیزدهم با نگاه جامع به شرایط امروز جهانی و با تکیه بر مبانی و شعارهای انقلاب اسلامی، استقلال و توانمندی و توسعه کشور را نه در پیروی از قواعد مطلوب غرب، بلکه در تعامل متوازن با تمامی فرصت‌ها در عرصه‌های خارجی قرار داده و برخلاف دولت‌های لیبرال، مبانی سیاست خارجی و اقتصادی خود را بر ظرفیت‌ها و توانمندی‌های داخلی

و ارزش‌ها و مبانی اسلامی و ملی قرار داده، تعامل با غرب را از مسیر انفعال خارج کرده و در گام‌های حساب شده‌ای، نگاه به شرق را به موازات فعال‌سازی عملی مناسبات سیاسی و اقتصادی با همسایگان (که همواره در دولت‌های لیبرال، رفتار عملی‌فعال‌تر تجربه نکرده)، به ظرفیت‌های سیاست خارجی و اقتصادی افزوده است. گفتمان لیبرالیستی، همواره برای به ثمر رسیدن، گفتمان مقاومت و نفوذ منطقه‌ای، از تکمیل دیپلماسی نهضتی در ابعاد سیاسی و اقتصادی دوری جستجو و حاصل و ثمره گفتمان نهضتی و مقاومت راه، نقطه ورشکستگی، گفتمان لیبرالیستی و غربگرا ارزیابی کرده و لذا هیچ‌گاه، رویکرد سیاست خارجی و اقتصادی خود را برای تکمیل دست برتر مقاومت و نفوذ منطقه‌ای، فعال نکرده تا این گفتمان به حاصل سیاسی و اقتصادی نرسد.

در مناسبات و تحولات جهانی نیز که همواره، یک رقابت آشکار و پنهان در بین قدرت‌های جهانی و به ویژه قدرت‌های شرق و غرب در جریان بوده و فرصت‌های فراوان در آن برای جمهوری اسلامی مهیا بوده، از آن بهره نگرفته‌ایم. به ویژه اینکه در برنامه‌ها و طرح‌های اقتصادی و توسعه‌ای قدرت‌های شرقی که نیازمند ظرفیت‌های ایران هستند، فرصت‌های تعیین‌کننده‌ای برای مهار و مقابله با اهرم‌های فشار تحریمی غرب علیه ایران وجود دارد و قدرت‌های شرقی، در موازنه قدرت در مقابل سیاست‌های سلطه‌طلبانه آمریکا و غرب برای مهار و مطیع‌سازی قدرت‌های غربی، فرصت‌های بازیگری بزرگی در عرصه منطقه‌ای و جهانی به ایران خواهد داد. زاویه دیگر منافع مشترک ایران در نگاه به شرق، موضوع اهرم و ابزار تحریم و فشار اقتصادی

است که امروز آمریکا، به عنوان مهم‌ترین اهرم برای تحت فشار قرار دادن دیگر بازیگران در عرصه جهانی از آن بهره می‌گیرد و لذا همکاری‌های مشترک با شگانه تحریم‌شده‌ها، ظرفیت و فرصت هم‌افزایی و پایداری در مقابل سیاست فشار و تحریم اقتصادی را در بین اعضای این باشگاه و به ویژه ایران فراهم خواهد کرد. در بعد امنیت ملی نیز یک فصل مشترک آشکار بین ایران و قدرت‌های شرقی وجود دارد که آمریکا و غرب با رویکرد مشابه و تقریباً یکسانی علیه ایران و قدرت‌های شرقی به اجرا می‌گذارند و همین تهدید مشترک، انگیزه و رویکرد و رفتار مشترک را تولید خواهد کرد. به کاربندی این ظرفیت‌ها از سوی دولت سیزدهم، چه در ابعاد سیاست خارجی و چه در ابعاد اقتصادی و توسعه‌ای و چه در بعد امنیتی و مقابله با تهدیدات، نوعی توازن منطقی در سیاست خارجی و اقتصادی برای کشور تولید می‌کند. در این رویکرد دولت سیزدهم، هدف ایمن‌سازی اقتصادی و امنیتی مدنظر است تا ابزارهای غیر قانونی و غیر انسانی سیاست‌های آمریکا و غرب را ناکارآمد کرده؛ ولی سیاست کلان دولت سیزدهم، با قدرت‌ها و کشورهای غربی و شرقی بر مناسبات متوازن و احترام متقابل و رعایت منافع و امنیت ملی ایران استوار شده و به مفهوم حرکت در مسیر نقض حاکمیت و منافع ملی در مناسبات با دیگر قدرت‌ها نیست. بر این اساس، ظرفیت‌های مناسبات با همسایگان که سهل‌الوصول‌ترین و طبیعی‌ترین مناسبات را دارد، در شش ماه گذشته در مسیر نتایج پیش‌بینی شده حرکت کرده و با وجود کارشکنی و اثرگذاری‌های آمریکا و غرب، به ظرفیت‌های منطقی خود نزدیک می‌شود.

مناسبات با سازمان‌های منطقه‌ای اوراسیا و شانگهای و مناسبات راهبردی ۲۵ ساله با چین و مناسبات راهبردی ۲۰ ساله با روسیه (که در دستور کار امضای دو طرف قرار دارد) به موازات مناسبات سیاسی و اقتصادی با دیگر کشورها در جهان، چشم‌انداز روشنی از خروج از انفعال در مقابل آمریکا و غرب و تأمین منافع ملی و فعال‌تر شدن زمینه‌های توسعه داخلی و بهره‌مندی از همه فرصت‌های خارجی را نشان می‌دهد. تکیه بر اراده ملی و توانمندی‌های ملی برای تحقق مناسبات مثمر سیاست خارجی و اقتصادی که در ادبیات رهبر معظم انقلاب همواره مورد تأکید بوده، آثار و نتایج خود را نمایان کرده و آنچه امروز در مذاکرات وین با عقب‌نشینی‌های بی‌سابقه در مواضع آمریکا و غرب شاهد هستیم، یک بخش از کارکرد متوازن‌سازی سیاست خارجی و اقتصادی در تعامل با محیط خارجی و بین‌المللی است. البته آمریکا و غرب با همه تنگناهای خود در مقابل ایران در مذاکرات وین، تلاش مستکبرانانه‌ای به خرج می‌دهند تا اهرم‌های فشار خود را تا حد ممکن حفظ کنند؛ ولی بهره‌مندی از همه ظرفیت‌های سیاسی و اقتصادی و اراده ملی و هوشمندی در استفاده از فضای پرتنش آمریکا و غرب با روسیه و چین، بر ناتوانی و ناکارآمدی سیاست‌های آمریکا و غرب خواهد افزود.

این هوشمندی در سیاست خارجی متوازن، تا عمق متحدان اروپایی آمریکا نیز قابلیت تحقق منافع ملی دارد و به زودی اروپا، که در حال هزینه شدن در سیاست‌های بحران‌ساز از جیب اروپاست، در تعارض و شکاف با آمریکا قرار می‌گیرد، که تمامی آن برای ایران، فرصت‌های جدید را ثبت خواهد کرد.

روزنه

سرقت در روز روشن!

فرهاد مهدوی

کارشناس رسانه

در روزهای اخیر، حملات متعددی به مجلس و نظام از جانب رسانه‌های حامی غرب به بهانه طرح حمایت از کاربران فضای مجازی صورت گرفته است؛ اما رسانه‌های منتقد طرح حمایت از کاربران فضای مجازی هرگز حاضر نشده‌اند که در مورد بندهای آن به صورت جداگانه و تفصیل سخن بگویند و تنها با شیوه‌های سانسور، شایعه و دروغ در این زمینه ابراز نگرانی کرده‌اند. فقط در شبکه پیام‌رسان توییتر از سوی ۶۶ اکانت بیش از ۱۱ هزار محتوا علیه این طرح در روزهای اول منتشر شد. در جبهه مقابل و حامیان طرح مزبور هم متأسفانه شاهد دفاع منطقی نیستیم؛ زیرا یا طرح را کامل مطالعه نکرده بودند یا به خود زحمت دفاع نمی‌دادند! برای روشن شدن ابعاد طرح حمایت از کاربران فضای مجازی لازم است که به برخی از بندهای آن اشاره شود: ۱- ایجاد و توسعه خدمات شبکه ملی اطلاعات در مقیاس منطقه‌ای و بین‌المللی؛ ۲- حمایت از برنامه‌های تبلیغاتی و بازاریابی خدمات شبکه ملی

منتخب کمیسیون عالی در داخل و خارج از کشور؛ ۳- حمایت از توسعه ابزارهای سالم‌سازی و فناوری‌های تنظیم‌گری؛ ۴- حمایت از راهکارهای پیشگیری از جرم در فضای مجازی؛ ۵- توسعه فناوری‌های نوین مرتبط با خدمات شبکه ملی به ویژه هوش مصنوعی، یادگیری ماشینی، زنجیره بلوکی و اینترنت اشیا؛ ۶- دستورالعمل اجرایی پرداخت حق‌السهم ارائه‌دهندگان خدمات فضای مجازی داخلی و تولیدکنندگان محتوای داخلی در آنها از محل وجوه حاصل از فروش ترافیک ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون در چارچوب مصوبات کمیسیون عالی، از سوی کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات تصویب و ابلاغ می‌شود؛ ۷- تضمین حقوق کاربران از سوی ارائه‌دهندگان خدمات فضای مجازی؛ ۸- حفاظت از حریم خصوصی کاربران و جلوگیری از دسترسی غیر مجاز به داده‌های آنها؛ ۹- احراز هویت معتبر کاربران و حفظ اطلاعات آنها مطابق قوانین موضوعه و سند هویت معتبر مصوب شورای عالی فضای مجازی؛ ۱۰- انتقال ندادن داده‌های مرتبط با هویت کاربران ایرانی به خارج از کشور؛ ۱۱- عدم حذف حساب کاربران و محتوای مجاز مگر به درخواست مالک آن؛ ۱۲- چنانچه اشخاصی که مسئول حفاظت از داده‌های مذکور بوده یا داده‌ها یا سامانه‌های مرتبط با آنها را در اختیار دارند، بر اثر بی‌احتیاطی، بی‌مبالایی یا رعایت نکردن تدابیر امنیتی ابلاغی مرکز ملی فضای مجازی، موجب دسترسی اشخاص فاقد صلاحیت به داده‌های مذکور شوند، به حبس یا جزای نقدی درجه ۶ و شش ماه تا دو سال محرومیت از اشتغال به امور مربوطه محکوم می‌شوند.

مطالب فوق بخشی از بندهای طرح حمایت از حقوق کاربران فضای مجازی بود که طبیعی است مردم به دلیل جنجال کاتالها و شبکه‌های معاند از آن خبری نداشته باشند. اکنون وجدان خود را قاضی کنید، آیا این طرح به دنبال بستن اینترنت فضای مجازی است یا حمایت از کاربران؟ آیا در مقابل حیثیت و آبروی مردم سکوت کرده است؟ آیا کسب‌وکارهای مجازی را رونق می‌دهد یا می‌بندد؟ قطعاً که اجرای این طرح به نفع مردم، کاربران و فعالان فضای مجازی است و البته ما هم وظیفه داریم که جزئیات این طرح‌ها را بیشتر برای مردم بیان کنیم.

دریچه

سفر پر دستاورد

شده پس از ماه مبارک رمضان، کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی ایران و قطر برای پیگیری توافقات تشکیل شود. اگرچه در این گزارش مختصر بیشتر به روابط بین دو کشور اشاره شده، اما لازم است که از جمله دستاوردهای این سفر، به تبدیل شدن جمهوری اسلامی ایران به عنوان هاب گازی جهان نیز اشاره شود. روسیه، ایران، قطر، آمریکا و ترکمنستان، پنج کشوری هستند که بیشترین ذخایر گازی جهان را دارند. سه کشور اول دارنده ذخایر گازی جهان، یعنی روسیه، ایران و قطر، در مجموع مالک ۵۶ درصد ذخایر گازی جهان هستند.

اگرچه در این سفر ۱۴ سند همکاری به امضا رسید، ولی با توجه به محدودیت نوشتاری به طور کامل توان پرداختن به همه موضوعات وجود نداشت؛ اما نکته مهم آن است که جمهوری اسلامی ایران

سفر رئیس‌جمهور کشورمان به قطر در بحبوحه بحران اوکراین و مذاکرات وین، اهمیت راهبردی فوق‌العاده‌ای داشت. جدا از اینکه این سفر جایگاه منطقه‌ای کشورمان را به منزله یک کشور «مستقل قوی» ارتقا داد، در حوزه ارتباط بین دو کشور نیز دستاوردهای بسیاری را به دنبال داشت؛ به گونه‌ای که در جریان این سفر ۱۴ سند همکاری بین دو کشور به امضا رسید که بررسی این اسناد نشان می‌دهد، اجرای آن توافقات تحول‌شگرفی را در منطقه و ارتقای میزان همکاری دو کشور ایجاد خواهد کرد. وزیر نیرو و ریاست کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی ایران و قطر را بر عهده دارد، در بیان این مسئله که سفر به قطر شروع فعالیت اعضای هیئت‌دولت برای پیگیری توافقات انجام شده به شمار می‌آید، تأکید کرد: «با توجه به اسناد همکاری چهارده‌گانه مصوب شده، مقرر

و قطر به سطحی از رابطه دو جانبه رسیده‌اند که می‌تواند بدون حضور کشورهای بیگانه به توسعه اقتصادی، سیاسی، امنیتی و... برسد. نکته‌ای که می‌تواند به مثابه شروعی تحول‌آفرین برای سایر کشورهای حاشیه خلیج فارس باشد؛ به ویژه بعد از آنکه ایران نشان داد همواره در هر شرایطی کشوری اطمینان‌بخش است و در وضعیت بحرانی کشورها بهترین همسایه خواهد بود. در بحران امنیتی کشور سوریه و عراق با داعش مبارزه کرد و این کشورها را از جنگ ترویرسم نجات داد. به لبنان در شرایط حساس اقتصادی، انرژی صادر کرد و این کشور را از بحران انسانی نجات داد. به ونزویلا و... که با دسیسه‌های غرب دچار فروپاشی اقتصادی شده بودند، بنزین ارسال کرد. نکته دیگر این است که بدون شک در جریان برگزاری جام جهانی ۲۰۲۲ قطر، برای هر چه بهتر

برگزار شدن این رویداد بزرگ ورزشی در کنار این کشور خواهد بود. بنابراین با توجه به نزدیک شدن جام جهانی فوتبال، راه‌اندازی کارگو و حمل هوایی بار به قطر از جمله توافقات بین ایران و قطر است و مقرر شد طی هفته‌های آتی با توافقات صورت گرفته اولین پرواز کارگو آغاز شود. نکته پایانی هم این است که احداث تونل دریایی بین ایران و قطر نقطه عطفی در توسعه روابط بین دو کشور خواهد بود که به ابعاد این تونل بدون شک در تراز بین‌المللی مطرح است. این تونل که با دانش مهندسان ایرانی ساخته خواهد شد، می‌تواند خود به خود توانایی جمهوری اسلامی ایران را در بحث دانش به دنیا نشان دهد و ارتباط دریایی ایران را با قطر تسهیل کند. این موضع از اهمیت ژئوپلیتیکی نیز قابل طرح است و می‌تواند موقعیت جمهوری اسلامی ایران را روز به روز ارتقا دهد.

عکس و مکت

کمک مؤمنانه هنوز پابرجاست/ بیش از ۲۰۰ هزار بسته کمک معیشتی با همکاری سپاه به مناطق محروم ارسال شد.

آمریکا ۲۰۲۲/ سرعت گسترش فقر در آمریکا به حدی است که متروها به خوابگاه بی‌خانمان‌ها تبدیل شده است.

جوانان مکتب حسین(ع)/ مقایسه کنید امید و انگیزه را در چشمان جوانان کشورمان با ناامیدی و ضعف در چشمان جوانان اوکراینی

کاش نگران همه بودیم!/ فقط یک روز از جنگ اوکراین گذشته بود که همه نگران کودکان شدند، اما سال‌هاست که کسی نگران کودکان یعنی نیست!

کلاه مهبوبی نیستی!/ مدت‌ها زمان خواهد برد که رئیس‌جمهور اوکراین بفهمد چه کلاه‌های مانند این کلاه جنگی ساخت مهبوبیست‌ها بر سرش رفته است!

تصویری آشنا و تکراری!/ اوکراینی‌ها از ترس افتادن اسناد به دست روس‌ها، دست به آتش زدن آنها زدند!

یادداشت

پیامدهای گفت‌وگوهای تهران و ریاض

محمد رضا بلوردی

کارشناس مسائل منطقه

در روزهای اخیر، حسین امیرعبداللہیان و فیصل بن فرحان آل سعود، وزیران خارجه جمهوری اسلامی ایران و عربستان سعودی هر یک در سخنانی جداگانه از دور پنجم گفت‌وگوهای بین‌ریاض و تهران که عمدتاً در بغداد انجام شده، استقبال کرده و ابراز امیدواری کرده‌اند که دور جدید گفت‌وگوها به تغییری قابل توجه در وضعیت موجود در روابط بین دو کشور منجر شود.

روابطی که از سال ۲۰۱۶ و به دنبال تنش‌های به وجود آمده در پی اعدام شیخ نمر باقر النمر، روحانی شیعه سعودی و اقدامات صورت گرفته علیه سفارت و کنسولگری ریاض در تهران و مشهد قطع شده است و اکنون هر یک از این دو کشور جهان اسلام امید دارند که بتوانند خواسته‌های خود را در مذاکرات پیش رو محقق کرده و یخ موجود در روابط را آب کنند.

در عرصه منطقه‌ای هر گونه دستاوردی که در مذاکرات آتی بین تهران و ریاض حاصل شود، تأثیر مستقیمی بر مجموعه‌ای از پرونده‌ها خواهد داشت. مهم‌ترین این پرونده‌ها جنگی است که نزدیک به یک دهه است از سوی عربستان و هم‌پیمانان آن بر مردم یمن تحمیل شده است.

مقامات ریاض با این دیدگاه که در مدت زمان کوتاهی می‌توانند جنگ در یمن را با نتیجه دلخواه خود به پایان برسانند، تجاوزی همه‌جانبه را علیه یمن آغاز کردند؛ اما با مقاومت شدیدی از سوی جنبش انصارالله مواجه شدند و با وجود به کارگیری مزدوران داخلی و خارجی نتوانستند دستاورد میدانی قابل توجهی کسب کنند و حتی در ادامه با حملات پهنادی انصارالله به عمق خود نیز مواجه شدند. از همین روست که تلاش می‌کنند ضمن به نتیجه رساندن مذاکرات خود با ایران، جنگ علیه یمن را هم به شکل آبرومندانه‌ای پایان دهند.

یکی دیگر از صحنه‌های متأثر از سیاست‌های منطقه‌ای عربستان سعودی، کشور لبنان است. جایی که در سال‌های اخیر سنگ‌اندازی‌های سعودی مانع از توافق گروه‌های سیاسی لبنانی در قضایای مختلفی، همچون انتخاب رئیس‌جمهور، انتخاب نخست‌وزیر و تشکیل دولت شده است و در عین حال از نظر اقتصادی هم فشارهای سنگینی که به اقتصاد ضعیف این کشور وارد کرده است. طبیعی است که توافق بین ایران و عربستان سبب می‌شود تا سعودی‌ها بخشی از سیاست‌های خود در قبال بیروت را تعدیل کنند.

از سوی دیگر، می‌توان گفت یکی از بازنده‌های اصلی هر گونه توافق احتمالی بین ایران و عربستان سعودی، رژیم صهیونیستی خواهد بود؛ در طول سال‌هایی که شرایط حاکم بین تهران و ریاض متشنج بود، این صهیونیست‌ها بودند که با دامن زدن بیش از پیش بر ایران‌هراسی در بین کشورهای عرب حوزه خلیج فارس توانستند روابط خود را با کشورهایایی، همچون امارات متحده عربی و بحرین عادی کنند.

با این حال، عربستان سعودی که ملاحظاتی خاص خود را در خصوص عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی دارد، در صورتی که با ایران به توافقاتی دست پیدا کند، نسبت به نزدیکی بیش از پیش خود با تل‌آویو با احتیاط بیشتری عمل خواهد کرد.

معادله برد-برد

تعمیق مناسبات تهران و دوحه

برسام محمدی

کارشناس بین‌الملل

تأکید داشت، نگاه قطر در گسترش همکاری‌های دوجانبه با جمهوری اسلامی ایران عمدتاً سیاسی و امنیتی است؛ اگر چه موضوع اقتصاد و تجارت خارجی هم مهم است. این در حالی است که برای جمهوری اسلامی نیز در کنار همکاری‌های سیاسی و امنیتی، مسئله گسترش همکاری‌های اقتصادی، تجاری، سرمایه‌گذاری خارجی و انرژی در اولویت قرار دارد.

اگر چه افزایش روابط ایران و قطر در مقاطع مختلف، موجب بروز اختلافات و تنش‌هایی میان دوحه با سایر کشورهای شورای همکاری خلیج فارس شده است، اما با توجه به اینکه قطر از منطق «واقع‌بینانه» و «عمل‌گرایانه‌ای» در حوزه روابط خارجی و در ارتباط با جمهوری اسلامی ایران برخوردار است، لذا اختلافات مذکور که حتی در مقطعی باعث قطع روابط دیپلماتیک با عربستان سعودی شد، نتوانسته است این کشور را از تهران دور کند. قطر به خوبی می‌داند که جمهوری اسلامی ایران با اینکه یک کشور غیرعربی است، اما در مقایسه با کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس و کشورهای غربی «شریک قابل اتکا» است که در سختی‌ها و بحران‌ها نیز دوستان خود را تنها نمی‌گذارد. گسترش روابط خارجی دوحه با تهران با اینکه برای جمهوری اسلامی ایران دارای فرصت‌ها و دستاوردهای مهمی در حوزه‌های اقتصادی و بازرگانی و غیره است، برای قطر نیز یک سیاست مطمئن تلقی می‌شود که دوحه به وسیله آن می‌تواند به یک «توازن مطلوب» در مقابل عربستان دست یابد.

سعودی‌ها که حتی در مقطعی اقدام به محاصره قطر کرده و با این کشور قطع رابطه کردند، همیشه دنبال این بوده‌اند که قطر را از نظر استقلال سیاسی در ذیل خود تعریف کنند. از این نظر نگاه روابط عمیق‌تر با ایران می‌تواند وسیله‌ای باشد که قطر از آن در فراز و فرودهای منطقه‌ای استقلال را از عربستان حفظ کند. ضمن اینکه ارتقای سطح روابط خارجی با ایران از نظر کمی و کیفی می‌تواند آسیب‌پذیری قطر در مقابل فشارهای آمریکا و شورای همکاری خلیج فارس را کاهش داده و جبران کند.

گنبد پوشالی

پیامدهای عملیات پهنادی حزب‌الله

الله‌کرم مشتاقی

کارشناس مسائل لبنان

فلسطین به دلیل وضعیت بحرانی معیشتی و اقتصادی قادر به تمرکز روی رژیم صهیونیستی نیستند. البته نبرد سیف‌القدس این تصور را در اردیبهشت ۱۴۰۰ باطل کرده بود، واکنش راکتی حزب‌الله در مرداد سال جاری علیه سرزمین‌های اشغالی نیز به آن افزود؛ اما اکنون نفوذ این پهناد به عمق سرزمین‌های اشغالی نشان داد که هیچ مسئله‌ای نمی‌تواند تمرکز مقاومت را از «دشمن شماره یک» برگرداند.

۳- سایه ایران؛ تحلیلگران صهیونیست و رسانه‌های موجود در سرزمین‌های اشغالی می‌گویند وقتی تل‌آویو توان مقابله با حزب‌الله، گروه‌های مقاومت سوری، حماس و سایر جریان‌های مبارز را که صرفاً سایه‌ای از ایران هستند، ندارد، چگونه می‌تواند از سیاست‌های خیال‌پردازانه و پسر طمطراق‌با عنایونی چون «بریدن سر افعی»، «نبرد بین جنگ‌ها» و «کشتن با هزاران زخم» برای مقابله با قلب مقاومت، یعنی ایران حرف بزند. آنچه مقاومت لبنان در قالب پهناد حسان به نمایش گذاشت، ده‌ها برابر کمتر از قدرت اصلی و ویرانگری است که ایران در اختیار دارد.

۴- شکست هیمنه بازدارندگی؛ در سال‌های گذشته، دکترین امنیتی رژیم صهیونیستی بر این موضوع استوار بود که ارتش اشغالگر، هر نوع وسیله‌ای را که به سرزمین‌های اشغالی وارد شود، با مشت آهنین مواجه خواهد کرد. صهیونیست‌ها حتی پرتاب‌بال‌های آتش‌زا از سوی نوار غزه را نیز با موشک پاسخ می‌دادند؛ اما در جریان نفوذ پهناد حسان به سرزمین‌های اشغالی، رژیم صهیونیستی به پرواز دو جنگنده بر فراز بیروت اکتفا کرد؛ چون اساساً نمی‌دانست محل دقیق پرتاب «حسان» کجا بوده و از سوی دیگر نگران بود که هر نوع واکنش منجر به رد آن از سوی مقاومت حزب‌الله شود. رژیم صهیونیستی در سال‌های اخیر تلاش زیادی کرده که به دلیل برخوردار نبودن از عمق استراتژیک، قاعده بازدارندگی خود را افزایش دهد؛ اما آنچه حزب‌الله با عملیات پهنادی اخیر خود به اجرا در آورد نشان‌دهنده شکست صهیونیست‌ها در این مسئله است.

«ما این توانایی را پیدا کرده‌ایم که هزاران فروند از موشک‌های مان‌را به موشک‌های نقطه‌زن تبدیل کنیم. ما امروز در لبنان و از مدت‌ها پیش ساخت پهناد را آغاز کرده‌ایم. با توجه با اقدامات صهیونیست‌ها علیه لبنان، مقاومت تصمیم گرفت پهناد هوایی خود را که از سال‌ها پیش به آن مجهز است، فعال کند.» صهیونیست‌ها گمان نمی‌کردند سخنان سیدحسین نصرالله دو روز بعد این موضوع جنبه عینی به خود بگیرد. آنها حتی شب پنج‌شنبه ۲۸ بهمن ادعا کردند، یک پهناد متعلق به مقاومت فلسطین در غزه را رهگیری و منهدم کرده است. از سوی دیگر، صهیونیست‌ها چند هفته پیش ساخت دیوار بتی که به وسیله آن محاصره غزه را کامل کرده بودند، جشن گرفتند و در پشت رزمایش‌های انبوه نظامی در سطوح مختلف خود را به عنوان رژیمی آماده، شکست‌ناپذیر و قدرتمند در برابر «دشمنان» قلمداد می‌کردند. هنوز چند ساعت از اعلام رادیو ارتش صهیونیستی از سرنگونی پهناد مقاومت در غزه نگذشته بود که خبر عملیات موفقیت‌آمیز پهناد ساخت مقاومت لبنان و گشت اطلاعاتی آن در آسمان سرزمین‌های اشغالی، معادلات صهیونیست‌ها را به هم ریخت. پهناد «حسان» توانسته بود ۴۰ دقیقه بر فراز سرزمین‌های اشغالی پرواز کند. این پرواز نقطه عطفی به شمار می‌آید که در ادامه به تأثیرات آن اشاره می‌کنیم:

۱- شریک نامطمئن؛ رژیم صهیونیستی که به تازگی بنای قراردادی تسلیحاتی (عمدتاً سامانه رهگیری موشکی) به ارزش ۶۰۰ میلیون دلار با مراکش را گذاشته بود، حالا با چالشی جدی روبروست. مقامات نظامی تل‌آویو قصد داشتند سامانه‌های گنبد آهنین را در اختیار امارات و بحرین قرار دهند؛ ناتوانی این سامانه در رهگیری پهناد مقاومت لبنان کارایی آن را به شدت زیر سؤال برده است.

۲- آمادگی مقاومت؛ رژیم صهیونیستی در معادلات خود گمان می‌کند مقاومت لبنان و

سردرگمی واشنگتن

سردرگمی واشنگتن

رویترز: درست است که مخالفت‌های پوتین با گسترش ائتلاف ناتو و به طور مشخص پیوستن اوکراین به این ائتلاف مشهور است؛ اما غافلگیری پوتین در این بود که اعلام کرد کشور اوکراین مشروعیت ندارد و در اصل این کشور بخشی از روسیه بزرگ بود و در یکی از روزها نیز یکی از جمهوری‌های اتحاد جماهیر شوروی به شمار می‌رفت.

مشکل از طیف گسترده‌ای از هواپیمای بدون سر نشین است که در روز حساب (موعود)، علیه سایت‌های حساس در سراسر اسرائیل مورد استفاده قرار خواهد گرفت و به برتری نیروی هوایی اسرائیل لطمه خواهد زد.

طراحی برای آینده لبنان

وگامه العهد لبنان: تروریسم اقتصادی-آمریکایی علیه حامیان مقاومت شکست خورد، بنابراین محاصره گسترده‌تر شد تا شامل تمام لبنان شود و هدف، شکست حزب‌الله است. سازمان‌های غیردولتی را که آمریکا تأمین مالی می‌کند و به «NGOs» (سازمان‌های مردم‌نهاد) معروف است، دو برابر کردند و این سازمان‌ها در راستای تضعیف روحیه و حمله به مقاومت در راستای هدف ذکر شده فعال شدند.

صورت حساب باخت جنگ یمن

روزنامه المسیره یمن: تشدید تنش‌های رژیم سعودی علیه منطقه حرض اندکی پس از آن صورت گرفت که امارات رهبری عملیات تهاجمی میدانی را به دستور ایالات متحده آمریکا

ادعای به شکست

اسرائیل هیوم: تغییراتی که در دوره اخیر در سوریه رخ می‌دهد، بسیار چشمگیر است. پس از آنکه برای نزدیک به یک دهه، سوریه در یک جنگ داخلی وحشیانه پر از خون غرق شد، جنگی که در آن صدها هزار نفر کشته و زخمی شدند و میلیون‌ها نفر از این کشور گریختند، رئیس‌جمهور بشار اسد به قدرت بازگشته و اکنون در تلاش برای تحمیل حاکمیت خود بر کشور، حتی بر طرف‌هایی که در این راه به او کمک کردند، مانند ایران است. با شروع سال ۲۰۲۲ و فرو نشستن گرد و غبار نبردها، من یقین یافتیم که جنگ در سوریه عملاً پایان یافته است. تمام قواعد بازی که می‌دانستیم، تغییر کرده است و در مقابل چشمان ما، رئیس‌جمهور اسد در حال طراحی و توسعه سوریه جدید است.

دست‌های پر حزب‌الله

ویگامه عبری زبان والا در واکنش به قدرت‌نمایی جدید حزب‌الله لبنان مدعی شد: پهناد «حسان» بخشی از طرح محرمانه حزب‌الله و ایران برای ساخت نیروی هوایی

سیاست داخلی بد سیاست خارجی افتضاح

ثمنه اکوان

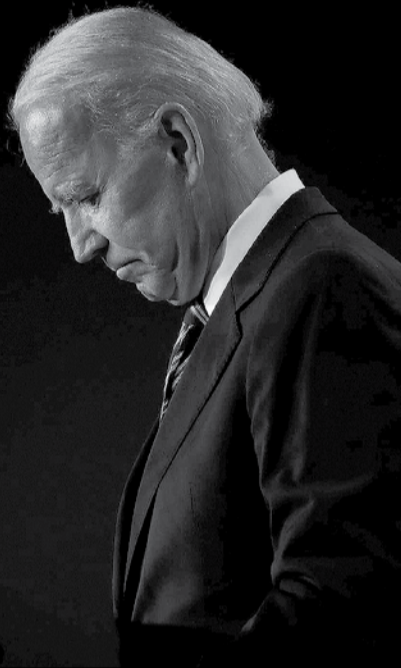
دبیر گروه بین الملل

سخنرانی سالیانه رئیس جمهور آمریکا در کنگره این کشور، معمولاً یکی از مهم ترین و نمادین ترین اقداماتی است که رؤسای جمهور ایالات متحده انجام می دهند. واکنش نمایندگان به این سخنرانی نیز همیشه جالب توجه بوده است. از «دروغگو» خطاب کردن او یا در یکی از سخنرانی های سالیانه اش گرفته تا پاره کردن متن سخنرانی ترامپ از سوی نانسی پلوسی، رئیس مجلس نمایندگان، همه حاشیه های جذاب این سخنرانی ها بوده که تا مدت ها به تیر اول رسانه ها تبدیل شده است. این بار بایدهن برای دومین مرتبه در شرایطی قرار است سخنرانی سالیانه خود در کنگره را انجام دهد که هم در عرصه سیاست خارجی، هم در مسئله مدیریت بحران کرونا و هم در مسئله مدیریت اقتصاد آمریکا و افزایش تورم و گرانی ها، دولت او حرفی برای گفتن ندارد. او در طول مدت یک سال گذشته در عین حال بسیاری از طرح هایی را که در دوران ریاست جمهوری گفته بود انجام می دهد، انجام نداده و برخی از آنها نیز به تأیید کنگره نرسیده است و در تأمین نظر نمایندگان برای اجرای

بسیان کرده بود «اگر ما نبودیم و اقدامات لازم را انجام نمی دادیم، الان وضع آمریکایی ها به شدت بدتر از وضعیت فعلی بود.» چند دهه بعد، بیل کلینتون در سخنرانی سالیانه اش گفت: «ما بن بست و بی هدفی را با اصلاح و تجدید حیات اهداف دولت جایگزین کردیم.» او یا ما نیز در سخنرانی خود در سال ۲۰۱۰ گفت: «دو میلیون آمریکایی تنها به دلیل گام هایی که دولت من برای ایجاد شغل برداشته، الان مشغول کار و فعالیت هستند، و اگر نه همچنان بیکار بودند.» در سال ۲۰۱۸، ترامپ به تعداد فوق العاده ۲/۴ میلیون افزایش شغل در آمریکا اشاره کرد که در دوران ریاست جمهوری او به وجود آمده بود و آن را شکست یک رکورد بزرگ اعلام کرد.

سخنرانی امسال بایدهن وضعیتی بهتر از سخنرانی های قبلی رؤسای جمهور آمریکا ندارد. پیش بینی می شود بایدهن مانند سایر رؤسای جمهور آمریکا، ایجاد شغل در این کشور را به منزله یکی از دستاوردهای مهم خود جا بزند و در ماجرای افغانستان نیز همچنان بگوید که آمریکا خروجی «فوق العاده» از این کشور داشته است. او در عین حال تشدید بحران در اوکراین را نیز بر سر روسیه می اندازد و ادعا می کند این بحران قرار بود بسیار جدی تر و بزرگ تر باشد و اگر تحریم های آمریکا نبود، روسیه تا به حال تمام اوکراین و کشورهای همسایه اش را تسخیر کرده بود!

جهان

شماره ۱۰۳۹ | دوشنبه ۹ اسفند ۱۴۰۰

صداقت

پیشخوان

پایان رسمی کرونا!

بر اساس گزارش نشریه ای، «بوریس جانسون» هفته گذشته اعلام کرد زمان زندگی با ویروس کرونا فرا رسیده است و گفت، به محدودیت های قانونی باقی مانده در انگلیس و آزمایش های رایگان پایان داده می شود. وی با این اقدام کشورش را در برخورد با این بیماری همه گیر به یک کشور مجزا تبدیل می کند. طرح جدید به این معناست که ردیابی معمول تماس ها پایان می یابد و افرادی که آزمایش آنها مثبت است، دیگر از نظر قانونی موظف به ایزوله کردن خود نخواهند بود، اگرچه از آنها خواسته می شود این کار را انجام دهند. عرضه آزمایش های رایگان، که در حال حاضر به طور گسترده در دسترس است، از اول آوریل برای همه به جز آسیب پذیرترین افراد به پایان رسیده و عملاً افراد را مجبور به پرداخت هزینه برای اطلاع از ابتلا یا عدم ابتلا می کند. افزایش دستمزد بیماران برای حمایت از مبتلایان به ویروس کرونا در اواخر ماه مارس پایان می یابد.

سرکوب معترضان

پلیس اتاوا، پایتخت کانادا اعلام کرده است، تاکنون ۱۰۷ نفر در ارتباط با محاصره بخش هایی از این شهر در جریان اعتراضات علیه دولت «جاستین ترودو» با اتهامات سنگین دستگیر شده اند. پلیس کانادا همچنین اعلام کرده است، بیش از ۱۹۰ معترض را دستگیر، ۳۸۹ اتهام را صادر و نزدیک به ۸۰ وسیله نقلیه را با یدک کش به پارکینگ برده است. همه این برخوردها به این دلیل است که پس از فرمان وضعیت اضطراری نخست وزیر کانادا، برگزاری هرگونه تجمع اعتراضی ممنوع است و با معترضان برخورد شده است. بر اساس گزارش روزنامه های کانادایی، مانند گلوب اند میل، خیابان های اطراف پارلمان کانادا همگی از معترضان تخلیه شده و فضای امنیتی سنگینی بر این مناطق حاکم است. دولت کانادا پیش از این اعلام کرده بود، حساب بانکی کسانی را که در تظاهرات و اعتراضات حضور دارند، مسدود می کند. برخی از مسئولان دولتی از معترضان با عنوان تروریست های داخلی یاد کرده اند؛ اما این در حالی است که تاکنون هیچ خشونت از سوی معترضان دیده نشده و آنها به دلیل اعتراض به اجباری شدن واکسن کرونا برای رانندگان کامیون، راه های منتهی به پایتخت را بسته و در موردی دیگر بزرگراه ارتباطی بین آمریکا و کانادا را نیز برای چند روز بسته بودند.

تحلیل

بحران اوکراین و نظم آینده جهان

هرچه سریع تر به سرانجام برسانند. به هر صورت روند تحولات بین المللی نشان می دهد، نظم آینده جهانی نظمی چند قطبی با ویژگی های متفاوت از گذشته خواهد بود. در چنین نظمی چین و روسیه با وجود دارا بودن پتانسیل های یک قدرت بزرگ، از توان و امکان ایدئولوژیک و گفتمانی لازم برای مشروع سازی اقدامات خود و سامان بخشیدن به یک نظم جدید بین المللی رنج می برند. آمریکا دیگر نمی تواند رؤیای جهان تک قطبی را در سر بپروراند؛ ولی تا مدت های طولانی به قول مادالین البرایت، وزیر خارجه سابق آمریکا، کشوری صرف نظر ناشدنی باقی خواهد ماند. چنین نظمی دستیابی به نقش های نوین را برای قدرت های نوظهور منطقه ای، از جمله ایران بیش از پیش تسهیل می کند؛ به گونه ای که جمهوری اسلامی ایران می تواند از طریق تعمیق روابط همسایگی و ایجاد شبکه های ژئوپلیتیکی و ژئوکنومیک در منطقه بر محور منافع و شبکه ژئوکالچر بر محور هنجارها و هویت های مشترک قدرت یابی خود را تکامل ببخشد.

فشارهای سیاسی و تحریم های جدید علیه روسیه باقی خواهد ماند و جهان غرب به سرکردگی آمریکا وارد مرحله نظامی علیه روسیه نخواهد شد. البته اتخاذ رفتار فوق از سوی آمریکا نسبت به قضیه تایوان، در صورت اقدام مشابه روسیه از سوی چین محل تأمل خواهد بود و ممکن است آمریکا برای ماندن بر اریکه قدرت جهانی، به انجام تحرکات نظامی در دریای چین جنوبی دست بزند. در عین حال، باید توجه داشت جنگ روسیه علیه اوکراین، تأثیرات دو گانه ای بر کشورهای غربی باقی خواهد گذاشت. در عین اینکه می تواند برخی کشورهای اروپای شرقی را به تجدیدنظر در روابط با ناتو متقاعد کند، آمریکا و کشورهای اروپای غربی عضو ناتو را وادار می کند به منظور تأمین تمهیدات امنیتی منسجم تر عمل کنند. همچنین از آنجا که روسیه شرایط و ظرفیت اقتصادی لازم برای اشغال درازمدت اوکراین ندارد؛ لذا تلاش می کند از فرسایشی شدن جنگ پرهیز کرده و پروژه تغییر سیاسی را در اوکراین

بین المللی نظیر چین و روسیه نشان داد، جهان به تدریج شاهد «تغییر» در نظم بین الملل و تحول در موقعیت و منزلت قدرت ها و بازیگران در چرخه سیستمی قدرت خواهد بود. در این فضای جدید، قدرت های بالنده آسیایی نظیر چین و روسیه بیش از قدرت های اروپایی تمایل دارند وارد بازی های راهبردی شوند. از این منظر، جنگ روسیه علیه اوکراین که با حمایت تلویحی پکن صورت پذیرفت، می تواند نقطه عطف مهمی در روند انتقال و جابه جایی قدرت در عرصه سیاست بین الملل و چرخش نظم جهانی از غرب به شرق تلقی شود و احتمال می رود، کنش های چین در موضوع تایوان نیز در آینده پرده بعدی این ماجرا باشد تا نشان داده شود دوران ابر قدرتی آمریکا به پایان رسیده و آمریکا دیگر نمی تواند رؤیای جهان تک قطبی را در سر بپروراند. بر این اساس، آنچه تا کنون از جنگ روسیه علیه اوکراین مشخص شده و در مصاحبه اخیر بایدهن نیز به آن اشاره شده، این واقعیت است که حمایت آمریکا و اروپا از اوکراین در حد اعمال

محسن محمدی الموتی

عضو هیئت علمی دانشگاه

نتایج و پیامدهای جنگ روسیه در اوکراین، افزون بر ابعاد داخلی، منطقه ای و بین المللی جاری از منظر تأثیر گذاری بر شکل گیری نظم آینده جهان و کنش های مرتبط با آن از اهمیت فراوانی برخوردار است. هر نظم مستقر، تجلی هرم خاصی از قدرت در سیستم بین المللی بوده که دوران ظهور و افول مشخصی دارد. در حالی که در سال های نخستین پس از جنگ سرد و پایان نظم دو قطبی حاکم بر جهان، ایالات متحده آمریکا به منزله یک قدرت مسلط بین المللی علاوه بر در اختیار داشتن ابعاد مختلف قدرت مادی تا حد زیادی نیز از برتری گفتمانی به منظور مشروع سازی اقدامات خود بهره می برد، ولی ظهور و بروز نشانه های افول هژمونی آمریکا از مقطع حوادث ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ به بعد و قدرت یابی سایر بازیگران

دوئل رسانه های

با افزایش تنش ها بین هندوستان و چین، نخست وزیر پاکستان اعلام کرد مایل است یک مناظره تلویزیونی با همتای هندی خود به منظور حل اختلافات داشته باشد. این رقابتی هسته ای از ۷۵ سال پیش، از زمان به دست آوردن استقلال، روابط ناسازگار و خصمانه ای با یکدیگر داشته اند. آنها در سه جنگ با یکدیگر جنگیده اند و به تازگی روابط تیره ای بر سر منطقه شمال مسلمان نشین کشمیر دارند. «عمران خان» افزود، اگر این اختلافات از طریق مناظره حل و فصل شود، چنین مسئله ای برای میلیارد ها نفر در این شبه قاره سودمند خواهد بود. گفتنی است، هند هنوز پاسخی به این درخواست نداده است.

هواپیمای در دسرساز

هفته گذشته لیز تراس، وزیر امور خارجه انگلیس تصویری از خود را در حال سوار شدن به هواپیمای شخصی دولت این کشور در بروکسل و با این متن در توئیتر منتشر کرد: «در بروکسل برای ریاست مشترک جلسه کمیته مشترک با ماروش شفچوویچ (از مقامات کمیسیون اروپا) درباره توافق نامه خروج.» وزیر امور خارجه انگلیس مورد انتقاد شدید رسانه ها و مردم قرار گرفت که به جای هواپیمای تجاری، از هواپیمای شخصی و آن هم برای رفتن به مقصدی استفاده کرد که با قطار، دو ساعت فاصله داشت. کاربران معترض شدند که با وجود قطار مستقیم میان لندن و بروکسل استفاده از هواپیمای غیر ضروری بوده است.

اپوزیسیون آمریکایی

رئیس جمهور مکزیک از دولت آمریکا خواست تأمین مالی گروه های اپوزیسیون در مکزیک را متوقف کرده و این حمایت را یک ننگ و نقض حاکمیت کشورش دانست. این انتقاد در بعبوجه اختلافات میان آمریکا و مکزیک بر سر اصلاحات پیشنهاد شده از سوی «آندرس مانوئل لویز اوبرادور»، رئیس جمهور مکزیک صورت گرفت؛ اصلاحاتی که کنترل دولت مکزیک بر بازار انرژی را قوی تر می کند و دولت جو بایدن، رئیس جمهوری آمریکا هشدار داده است این اقدام می تواند سرمایه گذاری در بخش انرژی تجدید پذیر را محدود کند.

یادداشت

نیل به اقتصاد نوظهور

عبدالمجید آهنگری

اقتصاددان

تجربه سایر کشورها، موضوع بسیار مهمی در زمینه یافتن راه‌های کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی و تحقق ایران بدون نفت است. اگرچه در بررسی تجربه سایر کشورها در قطع وابستگی به درآمدهای نفتی و حرکت به سمت توسعه بدون نیاز به خام‌فروشی، باید تفاوت‌های ساختاری در ابعاد گوناگون و حتی سابقه تاریخی این کشورها را در نظر گرفت؛ اما به هر حال بعضی شرایط و الزامات را تمام کشورهای خواهان توسعه باید مد نظر قرار دهند. اصولاً سیاست‌ها و ابزارهای اقتصادی که علم اقتصاد در اختیار سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان اقتصادی هر جامعه‌ای قرار داده است، بسته به شرایط در همه کشورها قابل اجرا بوده و مختص کشور خاصی نیستند. اگر هم موارد خاصی وجود داشته باشد، با توجه به امکانات اطلاع‌رسانی، مانند اینترنت و... می‌توان به راحتی از آن آگاهی یافت و در صورت لزوم مورد استفاده قرار داد؛ از این رو تفاوت‌های اساسی میان کشورهای موفق و ناموفق به لحاظ اقتصادی را بیشتر باید در شرایط ساختاری غیراقتصادی این کشورها جست‌وجو کرد. برای نمونه، اصولاً ساختارهای حقوقی و سیاسی کشورهای، مانند نژاد و ژاپن به گونه‌ای است که خروجی آن در ذیل آمده است:

- ۱- وجود محدودیت‌های حداقلی در روی کارآمدن مدیران و افراد کارآمد و لایق به ویژه در سطح کلان؛
- ۲- فضای باز و کافی برای بحث و نقد سیاست‌های اقتصادی یا غیراقتصادی مؤثر در اقتصاد، در فرآیند تصمیم‌گیری و اجرا در محافل رسمی و غیررسمی، مانند مجلس، احزاب و مطبوعات؛ به طوری که سیاست‌ها و تصمیمات آن قدر چکش‌کاری می‌شوند تا ضعف‌ها و اشتباهات به حداقل می‌رسد؛
- ۳- حاکم شدن و نهادینه‌شدن نظم و قانون‌گرایی؛
- ۴- برقراری روابط منطقی و عقلایی با دیگر کشورهای و نهادهای بین‌المللی در راستای استفاده از مزیت‌های موجود، برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی و فناوری‌های مورد نیاز؛
- ۵- ایجاد نهادها و شرایط لازم در جهت کارآر بودن سازوکارهای انتخاباتی، به طوری که ماحصل آن اعمال اصل شایسته‌سالاری است؛

- ۶- ایجاد و به‌کارگیری اهرم‌های مؤثر رسمی و غیررسمی در جهت شفاف‌سازی و جلوگیری از فساد مالی؛
- ۷- کشورهای نوظهور مانند چین و برزیل از دید بلندمدت به تناسب نزدیکی به ویژگی‌های فوق موفقیت بیشتری کسب کرده‌اند. البته چین سعی کرده است عمدتاً در زمینه‌های غیرسیاسی تغییرات لازم را ایجاد کند که مهم‌ترین آن باز کردن فضای اقتصادی کشور، ورود به اقتصاد جهانی و جذب سرمایه‌گذاری خارجی است؛ اما به گواه تاریخ توسعه، در صورت عدم حرکت به سمت دیگر الزامات، احتمال تبدیل شدن به یک کشور توسعه یافته، همچون ژاپن در بلندمدت بسیار اندک خواهد شد. از نظر نگارنده، جمهوری اسلامی با توجه به ظرفیت‌های قانون اساسی (از جمله امکان اصلاح آن) و نیز ظرفیت‌های بالقوه فنی و انسانی، این امکان را دارد که با حفظ ارزش‌های الهی و اسلامی، در بلندمدت به شرایط لازم برای پی‌ریزی یک اقتصاد نوظهور دیگر دست یابد که در آن از نفت به منزله یک کالای سرمایه‌ای در جهت توسعه پایدار استفاده شود.

عباس باقری باوندپور دبیر سابق میز قطر در سازمان توسعه تجارت

سهام ما از تجارت قطر تقریباً هیچ بود

در روزهای گذشته حجت‌الاسلام والمسلمین سیدابراهیم رئیسی به همراه هیئت همراه در سفر به قطر یا مسئولان ارشد این کشور دیدار و رایزنی کرد. سفر رئیس‌جمهور ایران به قطر در حالی صورت گرفت که حجم تجارت قطر با جمعیتی حدود ۲/۸ میلیون نفر حدود ۸۰ میلیارد دلار در سال است؛ اما سهم ایران از این حجم تجارت در نهایت حدود ۱۳۰ میلیون دلار است. این حجم از تجارت در حالی است که قطر یکی از همسایگان ایران بوده و در گذشته بارها خواهان گسترش روابط تجاری و اقتصادی با ایران شده بود. صبح صادق به بهانه سفر رئیس‌جمهور و هیئت همراه به قطر در گفت‌وگو با عباس باقری باوندپور، دبیر سابق میز قطر در سازمان توسعه تجارت این موضوع را بررسی کرده است.

علی مرزبان

خبرنگار

ابتدا می‌خواستم ارزیابی‌تان را از روابط اقتصادی و تجاری ایران با قطر بدانم. به نظرتان سفر رئیس‌جمهور به این کشور چه نتایجی برای اقتصاد ایران خواهد داشت؟

همان‌طور که می‌دانید قطر جزء کشورهای همسایه ماست. از طرفی در بحث سیاست‌های تجاری دولت سیزدهم، موضوع گسترش همکاری با کشورهای همسایه از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. اگر تجارت ایران با قطر را طی سال‌های گذشته بررسی کنیم، متوجه می‌شویم تجارت دو کشور طی سال‌های گذشته شاهد روند رو به رشدی بوده است. به ویژه از سال ۱۳۹۶ که روابط تجاری قطر با عربستان دچار تحولات و تغییراتی شد، این نیاز از سوی قطری‌ها وجود داشت که جای خالی عربستان پر شود. از طرفی با توجه به همسایگی ایران با قطر و تمایل قطری‌ها برای مرادفات اقتصادی با ایران، یکی از کشورهایی که از این ظرفیت استفاده کرد، کشور ایران بود. به نحوی که ما در آن سال، بیشترین حجم تجارت، یعنی عددی حدود ۲۴۱ میلیون دلار صادرات به کشور قطر داشتیم. این روند مناسب تا سال ۱۳۹۸ ادامه داشت؛ اما بعد از سال ۱۳۹۸ به دلیل شیوع کرونا، تجارت جهانی از جمله تجارت ایران با سایر کشورها، به صورت کلی دستخوش مشکلاتی شد؛ به گونه‌ای که سطح مبادلات تجاری ایران با قطر مقداری کاهش یافت. برای نمونه، در ده ماه گذشته ما حدود ۱۱۷ میلیون دلار صادرات به کشور قطر داشته‌ایم که احتمالاً تا پایان سال، به ۱۲۰ تا ۱۳۰ میلیون دلار خواهد رسید.

اشاره کردید صادرات ما به قطر در سال ۱۳۹۶ حدود ۲۴۰ میلیون دلار بوده است. سؤال این است که واقعا ظرفیت اقتصاد ما برای صادرات کالا و خدمات به قطر، چنین ارقامی است؟

قطر کشوری است که عمدتاً مصرف‌گراست و با توجه به درآمد سرانه بسیار بالا و جمعیت ۲/۸ میلیون نفری که دارد از طرفی با توجه به منابع بسیار عظیم نفت و گازی که در اختیار دارد، یکی از ثروتمندترین کشورهای جهان به شمار می‌رود. به نحوی که با حدود ۱۲۴ هزار دلار سرانه هر نفر در سال، یکی از بالاترین ارقام درآمد سرانه دنیا را در اختیار دارد. از طرفی قطر با وجود جمعیت کمش، کشور بسیار پر مصرفی بوده و بخش عمده‌ای از نیازهای مصرفی مردم از طریق واردات تأمین می‌شود؛ یعنی موضوع تولید در آنجا اولویت

چندانی ندارد. البته آنها در بحث برنامه چشم‌انداز ۲۰۳۰، که به نوعی چشم‌انداز قطر برای سال‌های آینده است بالاخره متوجه شدند که این حجم از وابستگی به واردات خوشایند نبوده و پیامدهایی خواهد داشت؛ لذا سعی کردند در یک سری از سرمایه‌گذاری‌های مشترک فعال شده و حداقل در بحث امنیت غذایی به دنبال انجام برخی از اقدامات باشند تا بتوانند حداقل برخی از محصولات مورد نیاز خود در حوزه مواد غذایی را تأمین کنند. لذا با برخی از کشورها مانند پاکستان یا استرالیا سرمایه‌گذاری‌های مشترکی در حوزه کشت و صنعت‌های بزرگ برای تأمین مواد غذایی مورد نیازشان انجام دادند.

علاوه بر بازار ۲/۸ میلیون نفری قطر و البته درآمد سرانه بالا و مصرف‌گرا بودن آنها، افزایش تبادلات تجاری با این کشور می‌تواند چه مزایای اقتصادی‌ای برای ما داشته باشد؟

در ۱۰ ماه گذشته سال جاری، ما حدود ۱۳ میلیارد دلار واردات از کشور امارات داشته و البته حدود ۹ میلیارد دلار نیز صادرات به کشور امارات داشته‌ایم؛ یعنی تراز تجاری ما با کشوری، مانند امارات ۴ میلیارد دلار منفی است. این موضوع، نشان می‌دهد کشور امارات نقش یک هاب را در منطقه ما به مثابه یک کشور ترانزیت کالاها دارد. ما نیز می‌توانیم از کشورهای، مانند عمان یا قطر که این ظرفیت را دارند، برای بحث صادرات یا واردات مجدد استفاده کنیم؛ یعنی علاوه بر بازار قطر، این کشور می‌تواند ما را در این حوزه نیز کمک کند.

اگر امکان دارد روی بحث مزایای تجارت ایران با قطر نکاتی را بفرمایید.

قبل از اینکه وارد این بحث شوم بهتر است به صورت کلی شمایی از تجارت قطر با دنیا عرض کنم.

در سال ۲۰۲۰، حجم صادرات دنیا حدود ۱۷ هزار و ۵۰۳ بوده است که ۵۲ میلیارد دلار آن، سهم قطر با جمعیت ۲/۸ میلیون نفری است. آمار ایران در این بخش ۳۳ میلیارد دلار است، که البته آمار صادراتی ایران تنها مختص صادرات غیرنفتی است. با این حال، قطر در رتبه صادراتی دنیا دارای رتبه ۱۴۷ جهان و ما در رتبه ۵۲ جهان قرار داریم. در زمینه واردات نیز، کشور قطر ۲۶ میلیارد دلار واردات و ایران ۳۹ میلیارد دلار واردات از کشورهای مختلف دنیا دارند؛ بنابراین، با توجه به حجم تجارتی که وجود دارد، واقعاً می‌توان روی بازار قطر سرمایه‌گذاری کرده و سهم بیشتری از بازار این کشور را کسب کرد. ما در سال ۲۰۲۰ حدود ۱۸۸ میلیون دلار صادرات به قطر داشته و از آن طرف ۸ میلیون دلار واردات از این کشور داشتیم که نسبت به مدت مشابه سال قبل حدود ۱۳ درصد کاهش داشته است که البته دلیل عمده این کاهش مربوط به کروناست.

به طور کلی، در بیان دلایل افزایش نداشتن میزان تبادلات تجاری میان دو کشور ایران و قطر می‌توان به چه مواردی اشاره کرد؟

در وضعیت فعلی علاوه بر کرونا، یک مقداری بحث تحریم‌ها و البته وجود یکسری مسائل و ضعف‌ها نیز مزید بر علت شده است. اگر بخواهم تیتروار به برخی از این دلایل اشاره کنم، می‌توان به ضعف ظرفیت بنادر دیر و بوشهر اشاره کرد. همانطور که می‌دانید، استان معین ما برای تجارت با قطر بندر بوشهر است که به هر حال محدودیت‌ها و ضعف‌هایی دارد. مورد دیگر اینکه بخش عمده‌ای از صادرات ما به قطر، محصولات کشاورزی است. در بخش محصولات کشاورزی، نبود برنامه جامع صادراتی و تولید محصولات صادرات محور کشاورزی، عدم پذیرش بیمه‌های ایرانی برای شناورهای ایران در کشور قطر، بالا بودن عوارض بندری، استفاده نکردن از کانتینرهای

بندری، استفاده نکردن از کانتینرهای

افزوده

واحد درصد

واحد درصد (PP) واحدی برای سنجش تفاوت عددی درصد‌های محاسبه شده است. برای نمونه، اگر گفته شود در ۱۳۸۰، سه درصد مردم ایران و در سال ۱۳۸۶ شش درصد آنها سهام‌دار بودند، می‌توان گفت بین سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۶ تعداد سهام‌داران ۳ واحد درصد افزایش داشته‌اند، اما نمی‌توانیم بگوییم جمعیت سهام‌داران سه درصد افزایش داشته است؛ چرا که «درصد» بیان‌کننده نسبت و نه تفاوت است. بنابراین، در این مثال اگر کسی بگوید بین سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۶ در سایه انجام برخی اقدامات یا آموزش همگانی درست برای سهام‌داران، تعداد سهام‌داران دو برابر شده است، این سخن اشتباه است.

شاخص

نفت ۱۰۰ دلاری

به گزارش «رویترز»، قیمت نفت در معاملات هفته گذشته بازارهای جهانی در اثر تشدید تنش‌ها میان روسیه و اوکراین و نگرانی در مورد اختلال در عرضه، بیش از ۳ دلار افزایش یافت. روسیه به نیروهایش دستور داده است به مناطق شرق اوکراین وارد شوند. این اقدام مسکو با محکومیت طرف‌های غربی مواجه شده است و مقامات آمریکایی می‌گویند واشنگتن در هماهنگی با متحدان خود، قصد دارد تحریم‌های جدیدی را علیه روسیه، دومین تولیدکننده بزرگ نفت جهان اعلام کند؛ از این رو هر بشکه نفت برنت با ۳ دلار و ۸۳ سنت افزایش، ۹۹/۲۲ دلار فروخته شد.

منهای نفت

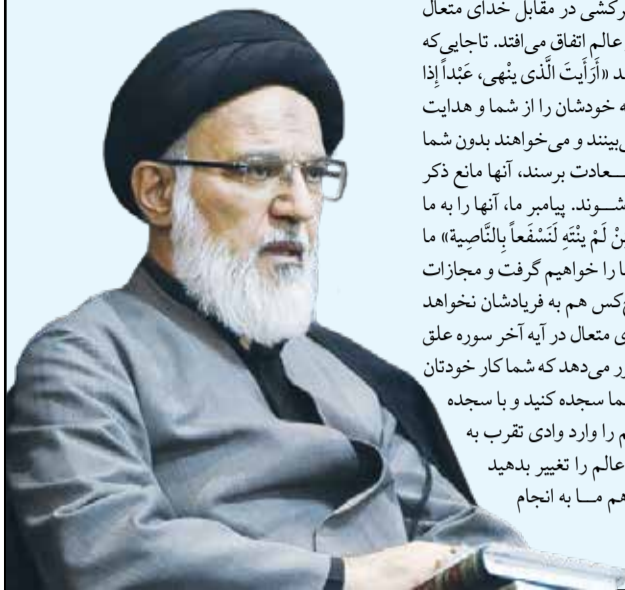
کیفیت نهادی

اگرچه بسیاری از افراد یکی از دلایل توسعه‌نیافتگی اقتصاد ایران را وفور منابع طبیعی در کشورمان می‌دانند؛ اما این تمام ماجرا نیست، بلکه عوامل مهم دیگری مانند وضعیت شاخص‌های کیفیت نهادی از قبیل حاکمیت قانون، شفافیت، پاسخگویی مبارزه با فساد و... عامل اصلی در تحقق توسعه‌نیافتگی یا نیافتگی آن هستند؛ چرا که کشور ما قبل از وابستگی به نفت نیز در مسیر توسعه قرار نداشت، اما ورود نفت نیز نتوانست چرخه اقتصادی کشور را در این مسیر قرار دهد. البته استفاده نامناسب از این درآمدها، موجب تضعیف بیشتر کیفیت نهادی شده و این چرخه معیوب مانع توسعه می‌شوند.

پیامبر (ص) راه را مشخص کردند

گفتاری از حجت الاسلام و المسلمین سیدمحمد مهدی میرباقری

امیرالمؤمنین (ع) در خطبه قاصعه می فرمایند: «وقتی پیامبر اسلام (ص) مبعوث شدند، من در غار حراء بودم و صدای ناله شیطان را شنیدم. عرض کردم یا رسول الله این صدای ناله چه بود؟ پیامبر (ص) فرمودند که یا علی، «إِنِّكَ تَسْمَعُ مَا أَسْمَعُ وَ تَرَى مَا أَرَى إِلَّا أَنْكَ لَسْتُ بِنَبِيٍّ»، هر چه من می شنومم را تو می شنوی. گوش شما به سوی ملکوت و بالاتر از عالم دنیا و فوق ملکوت باز است و آنچه من می بینم را تو هم می بینی، فقط تو پیامبر نیستی.» بعد حضرت فرمودند که این صدای ناله شیطان بود. بعد از اینکه من مبعوث شدم و برای دستگیری از بندگان خدا با به میدان گذاشتم، از اینکه دیگر او را ببرستند مأیوس شد. چون آن روزی که شیطان با خدای متعال بنای دشمنی گذاشت، سخنان این بود: «قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ، إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ» جز بنندگان مخلصت همه را من اغوا می کنم

که مقصود او مؤمنین بود. در یک روایتی امام صادق (ع) فرمودند: «عَسَدَ لَكَ وَ لِأَصْحَابِكَ» مقصودش شما هستید و کار با دیگران ندارد. در واقع شیطان گفت: همه مؤمنین را جهنمی می کنم و همه را به عبادت خودم دعوت می کنم. واقعه عظیم (بعثت) اتفاق افتاد. خدای متعال به این وجود مقدس فرمود «اقْرَأْ» شما آغاز کن، یک مرحله جدیدی است. پروردگار شما یک مرحله جدیدی از ربوبیتش را نسبت به شما آغاز کرده است که همه عالم تحت تأثیر آن هستند. شما بخوان، همه هم محتاج این قرانت هستند. بعد، آغاز تا پایان راه را به پیامبر (ص) ارائه کردند. فرمودند ولی ای پیامبر ما، یک عده ای هستند که اینها خودشان را مستغنی و بی نیاز از شما و هدایت شما می بینند و احساس می کنند که بدون شما می توانند به مقصد برسند. اینها طغیان می کنند: «إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَافٍ» آن زاده استغنی یک

جریان طغیان و سرکشی در مقابل خدای متعال و در مقابل شما در عالم اتفاق می افتد. تاجایی که کار به اینجا می رسد «أَرَأَيْتَ الَّذِي يُنْفِي، عَيْدًا إِذَا صَلَّى...» آنهایی که خودشان را از شما و هدایت شما مستغنی می بینند و می خواهند بدون شما راه را بروند و به سعادت برسند، آنها مانع ذکر و صلوات شما می شوند. پیامبر ما، آنها را به ما واگذار کن «كَلَّا لَئِن لَّمْ يَنْتَهُ لَنَنْفَعُنَّ بِاللَّنَّاصِيَةِ» ما با دست قدرت آنها را خواهیم گرفت و مجازات خواهیم کرد. هیچ کس هم به فریادشان نخواهد رسید. بعد خدای متعال در آیه آخر سوره علق به حضرت دستور می دهد که شما کار خودتان را انجام بدهید. شما سجده کنید و با سجده خودتان، همه عالم را وارد وادی تقرب به خدا کنید و مسیر عالم را تغییر بدهید و کار دشمن را هم ما به انجام می رسانیم.

آیه

مقام عظیم پاسداران اسلام

حجت الاسلام عبدالرضا سمیعی

کارشناس علوم اسلامی

آیاتی که در قرآن اشاره مستقیم و غیر مستقیم به جایگاه و ارزش پاسداری از اسلام و مسلمین دارد، آنقدر زیاد است که ساعت ها و روزها می توان درباره آن گفت و شنید؛ اما زیباترین قسمت هایش این است که خداوند آنها را دوست می دارد و از خود می داند. اینکه مورد توجه خالق بی نهایت مهربان قرار بگیریم، هیچ مایه ازایی در تمام عالم ندارد که بیشتر باید به آن توجه کنیم. زیباترین و بالاترین جایگاه زندگی یک انسان آن لحظه ای است که خدایش او را دوست دارد. خداوند پاسداران را با کلماتی، مانند «محبوب من، رستگاران، اهل ایمان، شایستگان مورد آموزش و رحمت من، لایق بهشت، برتر از کسانی که جهاد نمی کنند و به پا نمی خیزند...» خطاب می فرماید. پاسدار بودن البته در جهات مختلف وجود دارد که یکی از آنها دفاع از کیان یک کشور و مردم آن است. پاسداری یک تکلیف است که برعهده اهل ایمان است و در ابعاد گوناگون مسأله و معنوی جریان دارد. از پاسداری مرزهای علم گرفته تا پاسداری مرزهای یک کشور؛ همچنین پاسدار بودن به شیوه های گوناگونی هم صورت می گیرد که یکی می تواند بر دیگری ارجح باشد؛ برای نمونه پاسداری بدون مهاجرت و پاسداری با مهاجرت و تحمل سختی های گوناگون، مانند دوری از خانواده، شهر، تعلقات، امکانات، وسایل آسایش و... به همین جهت است که خداوند در قرآن مقام و ثواب بزرگی برای اهل جهاد و هجرت در نظر گرفته است و بهشت آنها را دوست می دارد. زمانی که خداوند به محافظت از مرزهای معنوی و مادی دستور می دهد و می فرماید: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا؛ ای کسانی که ایمان آورده اید، خودتان و کسانتان را از آتش دوزخ حفظ کنید. (تحریم ۶) می داند که برخی محافظت ها سختی و دردمندی به همراه دارد؛ به همین دلیل آنان را که اهل تحمل سختی ها هستند و با صبر این سختی ها را از سر می گذرانند، می ستاید و دوست شان دارد. (آل عمران ۱۴۶)؛ آنها را برتر می داند. (نساء ۹۵)؛ بهترین ها را برای شان در نظر می گیرد (توبه ۸۸)؛ بهترین روزی را به آنها می دهد. (انفال ۷۴)؛ آنها را با حمایت، هدایت و کمکش به پیروزی می رساند. (صف ۱۲ و ۱۳)؛ خداوند خودش جان آنها را به بهای بهشت می خرد. (توبه ۱۱۱) و...»

حقیقت پاسداری همین اتصال و قرب به خداوند است. زندگی همین هاست و سعادت در این مسیر است. هنگامی که یک پاسدار احساس می کند خداوند متوجه اوست و مورد لطف و محبت و فضل خداوند قرار دارد، آن لحظه زیباترین لحظات زندگی دنیایی و اخروی اوست. این آیات باید همیشه در ذهن یک پاسدار باشد تا بداند که در چه حالتی باید باشد که مورد توجه خداوند قرار بگیرد. حال با توجه به آیات ذکر شده بهتر می توانیم این آیه را درک کنیم که می فرماید: «وَأَعِدُوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْعَجَلِ تَرْهَبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ» (انفال ۶)؛ یکی از قوایی که در یک پاسدار باید به نهایت قوت و قدرت برسد، نیروی معنویت و حالت بندگی اوست. اگر این قدرت در او نباشد، هر قدرت مادی دیگری می تواند بالای جان خودش و وحشت را در دل دشمنان اسلام و مسلمین می اندازد. این قدرت حتی دشمنان را به حیرت وامی دارد و مجذوب خود می کند تا جایی که آرزوی می کنند کاش مانند او بودند.

تسلیم اراده خدا و عزیز خلق خدا

نگاهی به درس امام حسین (ع) به بشریت

سیدحسین خاتمی خوانساری

دبیر گروه معارف

دنیای محل اراده ها و تحمیل اراده هاست. خداوند انسان ها را مختار آفریده تا اراده او را از میان دیگر اراده ها انتخاب کند. اگر انسانی خود را ذلیل اراده خداوند دید، به ذلت های دیگر تن نمی دهد، اما اگر نخواست تحت سلطه خداوند باشد، ذلیل غیر خدا می شود. در واقع زیبایی بندگی به این است که خدا را بشناسیم و خود را مقهور او بدانیم و در اظهار عجز در درگاه خداوند به عزت برسیم. خداوند دوست دارد ما را با اختیار و اراده خودمان در مقابل خود ببیند و به همین دلیل است که به او پاداش می دهد و غیر از او را از نعمات خود و پاداش خود محروم می فرماید. در دعای عرفه، امام حسین (ع) به خداوند عرض می کند: «إِلَهِي كَيْفَ اسْتَجِزَ وَفِي الذَّلِيلَةِ أَكْرَمْتَنِي...»؛ من چگونه استعزاز کنم و در مقابل تو دنبال عزت باشم در حالی که تو من را در ذلت نشانده ای! این ذلت است که عزت می آورد. «وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ...» عزت مخصوص خدا و رسول و اهل ایمان است. (مناقضون ۸) مؤمنان به واسطه عزتی که از خداوند می گیرند هیچ ذاتی در مقابل کسی به خود راه نمی دهند و در مقابل هیچ حرف

و عملی سر فرود نمی آورند. مؤمنانی که خدا را دارند، محکم و استوارند و هیچ ترسی از مخالفان خود ندارند و با اطمینان کامل به اعتقادات خود تکیه می کنند. اگر همه مردم دنیا کنارش باشند، فقط خدا را می بینند و اگر در مقابلش باشند باز هم خداوند را می بینند. «الْمُؤْمِنُ كَالْجَبَلِ الرَّاسِخِ لَا تَحْرِكُهُ الْعَوَاصِفُ...» مؤمن مثل کوه استوار است و طوفان ها او را به حرکت در نمی آورند. کسی نمی تواند او را فریب دهد و جهشش را از راه خدا تغییر دهد. امام هادی (ع) می فرماید: «وَأَنْتَ الْقَائِلُ لَا تُزِيدُنِي كُفْرَةَ النَّاسِ حَوْلِي عِزَّةً...» تجمع مردم گرد من بر عزت من اضافه نمی کند و تفرق شان از دور من وحشی در من ایجاد نمی کند. اگر همه مردم من را با دشمن تنها بگذارند، به حالت تضرع و عجز نمی افتم و در مقابل دشمن تسلیم نمی شوم. (زیارت غدیری) امیرالمؤمنین علی (ع) نیز در جواب نامه برادرش عقبیل می فرماید: «لَا يُزِيدُنِي كُفْرَةَ النَّاسِ حَوْلِي عِزَّةً...» تجمع مردم گرد من بر عزت من اضافه نمی کند و تفرق شان هم موجب نمی شود که خوفی در من پیدا بشود. (نهج البلاغه، نامه ۳۶) این عزت به دلیل تکیه بر قدرت خداوند است. مؤمن در نیازمندی به خدا بی نیازی به دیگر انسان ها را می بیند؛ زیرا «أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ» (زمر ۳۶) و «وَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَ الْخَشْيَةَ» (مانده ۴۴) مؤمن هر اراده ای را از

سمت خدا می بیند و با این نگاه تحت فرمان هیچ کسی قرار نمی گیرد؛ به همین دلیل سفارش شده بر مداومت این جمله که می گوید: «يَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ بِقُدْرَتِهِ وَ يَحْكُمُ مَا يَرِيدُ بِعِزَّتِهِ»؛ خدای متعال هر چه را اراده کند انجام می دهد؛ چون قدرت دارد و آنچه را اراده می کند حکم می کند؛ چون عزیز است و دیگران در او نفوذی ندارند. تلاش پیامبران به ویژه پیامبر گرامی اسلام (ص) و ائمه اطهار (ع) این بود که عزت و ذلت را به ما بشناسانند و مانع از آن شوند که تحت سلطه شیطان قرار بگیریم. امام سجاد (ع) در صحیفه سجاده این چنین خداوند را می خواند: «وَأَقْبَبَ بِنَابِ عِزِّكَ وَ قُوفَ الْمُشْتَسَلِمِ الذَّلِيلِ»؛ ایستاده ام در درگاه عزت تو، ایستادن فرمان پذیر خوار. (دعای دوازدهم) رسول خدا (ص) و ائمه اطهار (ع) در کنار فرامین شان در عمل این عزت در مقابل انسان ها و ذلیل بودن در برابر خداوند را نشان دادند. حضرت اباعبدالله (ع) الگوی عملی عزت خواهی و عزت طلبی بود که به همه انسان ها تا قیامت درس عزت و عظمت داد. وقتی امام حسین (ع) خطاب به دشمن می فرماید: «لَا وَاللَّهِ لَا أَعْطِيكَ بِيَدِي إِعْطَاءَ الذَّلِيلِ، وَلَا أَفْرِ فِرَارَ الْعَبِيدِ...» نه به خدا سوگند! هرگز دست ذلت در دست آنان نمی گذارم و مانند بندگان فراری نمی گیریم. (الکامل فی التاريخ، ج ۳، ص ۲۸۸) درس آزادی و سربلندی و تعلق نداشتن به

مطامع دنیایی و عزت خواهی به بشریت می دهد. شاید آن روز که امام حسین (ع) این جملات را می فرمودند، کسی آن را درک نمی کرد؛ اما حالا که هزار و چهارصد سال از آن روز می گذرد و انسان های بی شماری در این دنیا آمده و رفته اند، بهتر می توانیم معنای تعلق نداشتن به دنیا و تمکین نکردن از دشمنان خدا را درک کنیم. «أَلَا وَ إِن الدُّعَى وَ إِبْن الدُّعَى قَد رَكَزْنَا بَيْنَ اثْنَتَيْنِ، بَيْنَ السَّلَةِ وَ الذَّلَةِ، هَيْهَاتَ مِنَّا الذَّلَةُ»؛ بیزید مرابین دو راهی قرار داده است؛ کشته شدن و ذلت. هیهات که ما ذلت را بپذیریم. (تحف العقول، ص ۲۴۱) خداوند به کسی که خود را ذلیل درگاهش می بیند، عزت می دهد و جایگاه او را در میان انسان ها رفیع می کند. این پیروزی بزرگی است که همه جهانیان به آن ادعان می کنند و می خواهند مانند سیدالشهداء (ع) زندگی کنند، بنده خدا باشند و عزیز شوند. مرگ برای امام (ع) حیاتی است آزادانه، حیاتی است با عزت که در هیچ جای گاهی یافت نمی شود جز بندگی خداوند. حضرت اباعبدالله (ع) می فرماید: «من می دانم که کشته می شوم، اما هرگز تن به ذلت نمی دهم. به خدا! اگر در دنیا هیچ پناهگاهی هم نداشته باشم، هرگز با بیزید بیعت نمی کنم.» (نفس المهموم، ص ۳۳) هدف از حرکت امام حسین (ع) این بود که انسان ها را به سمت بندگی خدا بکشاند، ذلیل خدا کند و عزیز مخلوقات خدا.

راهنا

مراتب اصلاح

حجت الاسلام مجتبی الهی خراسانی: مرحوم آیت الله صافی گلپایگانی از پرفرودترین مراجع معاصر بودند؛ مراجع جنبه پداری دارند. مثل جایگاهی که رهبر انقلاب نسبت به دیگر مسئولان دارند... گاهی یک تفقد یا پیام، نقطه انقطاعی را به اتصال تبدیل می کند یا در بعضی موارد که قرابت هایی وجود دارد، با سردی برخورد می کنند تا اشکالی اصلاح شود... ایشان با سلسله اقدامات مرجعیتی مراتب را طی می کردند؛ اول، تذکر نرم و پنهانی می دادند، بعد تذکر قاطع و بعد در دیدار رسمی متذکر می شدند و در نهایت بیانه می دادند. به سنت همه مراجع، همیشه حجم مرئی مداخلات ایشان، یک دهم مداخلات غیر مرئی ایشان بود.

احکام

صندوق قرض الحسنه

پرسش: آیا صندوق قرض الحسنه شخصیت حقوقی مستقلی دارد؟ اگر داشته باشد، آیا به سود حاصل، خمس تعلق می گیرد؟ اگر شخصیت حقوقی مستقلی نداشته باشد، کیفیت پرداخت خمس آن چگونه است؟
پاسخ: اگر سرمایه صندوق ملک شخصی اشخاص به نحو اشتراک باشد، سود حاصل از آن، نسبت به سهم هریک از اعضا ملک شخصی او خواهد بود و باید خمس آن را در زائد بر مؤونه سالش بپردازد؛ ولی اگر سرمایه صندوق ملک شخصی یا اشخاص نباشد، مثل اینکه از مال وقف عام و مانند آن باشد، سود حاصل از آن خمس ندارد.

سلوک

راحتی دو دنیا

آیت الله مجتبی تهرانی: امیرالمؤمنین (ع) فرمودند: «نَمْرَةُ الرَّهْدِ الرَّاحَةِ»؛ میوه تعلق نداشتن به امور مادی، میوه دنبال دنیا ندویدن و به آن دل نیستن، این است که در همین دنیا برای شان راحتی می آورد. پس بدان! اگر در دنیا برای تأمین راحتی آخرت تلاش کردی، در دنیا هم تا حدی راحتی نصیب می شود؛ ولی اگر به خاطر راحتی دنیا دویدی، بدان که به راحتی ات نمی رسی. اشتباه در همین است. لذا در روایات داریم که راحتی برای اهل بهشت است. بنابراین آنهایی که در دنیا اهل بهشت هستند و برای راحتی در بهشت می دوند، اینها هم در بهشت و هم در اینجا به راحتی می رسند.

تقویم انقلاب

رقابت در انتخابات مجلس

سید مهدی حسینی
مورخ و پژوهشگر

رقابت سیاسی دیگری که در اواخر سال ۱۳۵۸ بر مبنای قانون اساسی شکل گرفت، برگزاری انتخابات اولین دوره مجلس شورای اسلامی بود. بر اساس اصل ششم قانون اساسی جمهوری اسلامی سیستم اداره امور کشور در چارچوب یک نظام انتخاباتی دیده شده و تصریح شده است: «در جمهوری اسلامی ایران امور کشور باید با اتکا به آرای عمومی اداره شود. از راه انتخابات رئیس جمهور، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، اعضای شوراها و نظایر اینها، از راه همه‌پرسی که در اصول دیگر این قانون معین می‌گردد.» در روند انقلاب هر چه زمان به جلو می‌رفت، مرزبندی تشکلهای سیاسی شفاف‌تر می‌شد و در این تفاوت‌ها در میدان رقابت‌های انتخاباتی خودشان را نشان می‌دادند. در آستانه اولین انتخابات مجلس شورای اسلامی چهار جریان سیاسی در برابر هم صف‌آرایی کردند:

۱- مجموعه‌ای از اشخاص و تشکلهایی که با ماهیت اسلامی و دینی معتقد به فعالیت‌های سیاسی بودند، شامل حزب جمهوری اسلامی و گروه‌های همسو مانند سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی، سازمان فجر اسلام، انجمن اسلامی معلمان ایران، جمعیت زنان مسلمان، اتحادیه انجمن اسلامی، بنیاد الهادی که به صورت ائتلافی به نام «ائتلاف بزرگ» در انتخابات مجلس فهرستی ارائه کردند. در این میان، جامعه روحانیت مبارز تهران به دلیل آنکه فاقد چهره‌های سرشناس برای ارائه فهرست انتخاباتی مستقل بود و از طرفی دیگر توانایی تشکیلاتی و مالی لازم برای تبلیغات نداشت، از دادن لیست خودداری نمود، ولی به مذاکرات خود با دیگر گروه‌های مرتبط با جریان‌های اسلامی به رهبری و محوریت حزب جمهوری اسلامی ادامه داد و در نهایت تقاهم‌نامه‌ای بین حزب جمهوری اسلامی و جامعه روحانیت مبارز تهران به امضا رسید و ائتلاف کامل شد.

۲- جریان دیگر گروه‌ها و اشخاص وابسته به جبهه ملی و نهضت آزادی بودند که در آستانه انتخابات مجلس برای ارائه فهرست کاندیداتوری مجلس ورود کردند. جبهه ملی که به دلیل اختلافات درونی روند فروپاشی را طی می‌کرد، در کنار نهضت آزادی با وجود اختلافات سیاسی و فکری قرار گرفته و در قالب «ائتلاف گروه‌های هم‌نام» فهرست انتخاباتی ارائه دادند. این فهرست مورد تأیید سه چهره سیاسی، مذهبی و ملی معتبر آن زمان، یعنی آیت‌الله سیدابوالفضل موسوی زنجانی، محمدتقی شریعتی و دکتر پدیده سحابی قرار گرفت و بیشتر اعضای آن از نهضت آزادی بودند.

۳- گروه دیگری که در صحنه رقابت تبلیغاتی انتخابات مجلس شورا ورود کرد، «دفتر هماهنگی رئیس‌جمهور» بود. بنی‌صدر با اتکا به رأی ۷۵ درصدی مردم در انتخابات ریاست‌جمهوری، درصدد بود که اکثریت جناح خود را وارد مجلس کند و به همین منظور عملاً به عنوان یک قطب سیاسی وارد میدان شد. او سعی داشت با حفظ ارتباط صمیمی با امام و دفتر امام مخالفت با خود را تا آنجا که ممکن است کاهش دهد.

۴- گروه‌های دیگر که از پسوند «ترقی‌خواه» استفاده می‌کردند، با محوریت سازمان مجاهدین خلق و به رهبری مسعود رجوی شکل گرفت. اغلب اینها گروه‌های کوچک سیاسی بودند که هیچ پایگاه اجتماعی نداشتند و مردم فهمیده بودند که هویت آنها اسلامی نیست و با ماهیت چپ‌مارکیستی و رویکردی القاطنی و منافقانه در صحنه سیاسی کشور در حال فعالیت هستند.

رفراندم دوم علیه جمهورییت!

انتخابات ریاست‌جمهوری دهم و صف‌آرایی جریان‌های سیاسی - ۲۱

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

همانطور که اشاره شد، جریان فتنه پس از ناکامی از اردوکنشی‌های خیابانی، تلاش کرد تا از همه ابزارهای موجود برای پیشبرد کار خود و تدوام فتنه بهره گیرد. بنابراین در ادامه ارائه راهکارهای خودساخته و غیرقانونی جریان فتنه که با هدف تضعیف قانون اساسی و نهادهای قانونی و تخریب رأی ۲۴/۵ میلیونی ملت به رئیس‌جمهور منتخب پردازش می‌شد، این بار مجمع روحانیون مبارز و رئیس دولت اصلاحات به صحنه آمدند و مسئله برگزاری همه‌پرسی را برای پایان دادن به مناقشات پیشنهاد دادند.

مجمع روحانیون دو روز پس از سخنان خطیب جمعه در ۱۳۸۸/۴/۲۸ با صدور بیانیه‌ای ضمن حمایت از سخنان آقای هاشمی، راهکار غیرقانونی خود را چنین مطرح کرد: «امروز اگر خیر انقلاب و کشور و ملت را می‌خواهیم، همگی باید پیشنهادهای متین آیت‌الله هاشمی را که در واقع حداقل‌هایی است که می‌تواند هم بخشی از حق مردم را ادا کند و هم جامعه را به سوی اطمینان و آرامش ببرد و امید به آینده را افزون سازد، جدی بگیریم و آن را عملی سازیم. با توجه به اینکه اعتماد حداقل میلیون‌ها انسان نسبت به روند انتخابات سلب شده است، مجمع روحانیون مبارز بر اساس نص صریح قانون اساسی مصرانه می‌خواهد برای خروج از بن‌بست و بحران موجود به جای اصرار بر روش‌های ناکارآمد که تاکنون نتیجه‌ای جز سلب اعتماد بیشتر نداشته است، در یک همه‌پرسی که عموم ملت ایران بتوانند آزادانه در آن شرکت کنند، نسبت به آنچه اتفاق افتاده است، نظر خواهی شود. البته همه‌پرسی‌ای نه توسط نهادهای مرکزی که انتخابات را به این گونه سرنوشتی دچار کردند؛ بلکه زیر نظر نهاد و مرجعی بی‌طرف و مورد اعتماد مردم. جا دارد که حاکمیت به جای اعتماد به تحلیل‌های بیمارگونه و توهم‌زا که مبنای سیاست‌ها و اعمال زیان‌بار و منش‌آزیز پا نهاده شدن حقوق شهروندی مردم و نقض آشکار قانون اساسی و قاعده انصاف و شرح و عقل شده است، به پیشنهادهای خیرخواهانه عزیزانی چون هاشمی‌فرسنجانگی توجه و اهتمام

کنند تا در سایه آن رهبری، ملت و کشور همه برنده صحنه‌ای باشند که اگر وضع فعلی ادامه یابد، همگان بازنده خواهند بود.»

همچنین سیدمحمد خاتمی در برنامه دیدار اعضای مجمع روحانیون مبارز با خانواده‌های بازداشت شدگان سیاسی در روزهای پس از انتخابات با قدردانی از بیانات خطیب جمعه تهران گفت: «توصیه‌های آقای هاشمی حداقل‌هایی است که می‌تواند فضای عمومی را تلطیف کرده و زمینه‌های بازگرداندن اعتماد از دست رفته مردم را فراهم آورد. من به صراحت می‌گویم اتکا به آرای مردم و برگزاری همه‌پرسی قانونی تنها راه برون‌رفت نظام از بحران فعلی است. این همه‌پرسی را باید نهادهای بی‌طرفی نظیر مجمع تشخیص مصلحت نظام برگزار کنند و از مردم سؤال شود آیا آنچه پیش‌آمده، مطلوب و رضایت‌بخش است؟ اگر اکثریت مردم این وضع را قبول داشته باشند، ما هم تسلیم هستیم.»

این سخنان، واکنش‌هایی را به همراه داشت و افراد و نهادهای قانونی کشور نسبت به آن واکنش نشان دادند. «کامران دانشجو» معاون سیاسی وزیر کشور، با اشاره به اینکه برگزاری مجدد همه‌پرسی یک دور باطل است، افزود: «باید بدانیم مردم با حضور در این رفراندوم خودشان انتخاب کردند و مشخص کردند که باید به کدام مسیر رأی بدهند باید این انتخاب مردم را محترم شمرد.» وی خاطر نشان کرد: «در خود این حرف منطق وجود ندارد و قانون حاکم نیست اینکه برای تعیین نتیجه هر انتخاب یک رفراندوم برگزار کنیم، یک دور باطل است و چیزهایی است که خودشان هم می‌دانند، شدنی نیست.»

نکته قابل توجه اینکه در بیانیه مجمع روحانیون مبارز و سخنان خاتمی، مشخص نشد که کدام قسمت از سخنان هاشمی در نماز جمعه به مسئله رفراندوم اشاره داشت؛ اما در مجموع، در نقد و بررسی این نظرات می‌توان به موارد زیر توجه کرد:

۱- در مورد برگزاری همه‌پرسی باید گفت، پیشنهاد برگزاری همه‌پرسی از صلاحیت‌ها و اختیارات رهبر و مجلس شورای اسلامی است و احزاب و گروه‌های سیاسی صلاحیت پیگیری این مسئله را ندارند. طبق اصل ۱۱۰ قانون اساسی، صدور

«فرمان همه‌پرسی» از وظایف و اختیارات رهبر است. همچنین در اصل ۵۹ در مورد اختیارات مجلس در این زمینه آمده است: «در مسائل بسیار مهم اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ممکن است اعمال قوه مقننه از راه همه‌پرسی و مراجعه مستقیم به آرای مردم صورت گیرد. درخواست مراجعه به آرای عمومی باید به تصویب دو سوم مجموع نمایندگان مجلس برسد.»

۲- نباید فراموش کرد از آنجا که طبق اصل ۹۴ کلیه مصوبات مجلس بعد از تأیید شورای نگهبان لازم‌الاجرا خواهد بود، همه‌پرسی نیز بعد از تصویب دو سوم مجموع نمایندگان باید به تأیید شورای نگهبان برسد. نکته قابل توجه دیگر آنکه

حافظه

نظارت بر برگزاری همه‌پرسی نیز مبتنی بر اصل ۹۹ قانون اساسی برعهده شورای نگهبان است. حال سؤال اصلی از مجمع روحانیون این است که چگونه طراحان کودتای مخملین از جمله مجمع روحانیون مبارز، «بر اساس نص صریح قانون اساسی» خواستار برگزاری همه‌پرسی بودند، در حالی که شورای نگهبان را قبول نداشتند؟

۳- تطبیق نداشتن صدر و ذیل این پیشنهاد غیرقانونی نیز قابل توجه است. در حالی که در صدر آن برگزاری همه‌پرسی «بر اساس نص صریح قانون اساسی» درخواست شده است؛ اما در انتهای این بیانیه راهکاری غیرقانونی پیشنهاد شده و آمده است: «البته همه‌پرسی‌ای نه توسط نهادهای مرکزی که انتخابات را به این گونه سرنوشتی دچار کردند بلکه زیر نظر نهاد و مرجعی بی‌طرف و مورد اعتماد مردم.» این رفتار متضاد کودتاگران که برخاسته از اعتقاد انحرافی «نؤمن ببعض و نکفر ببعض» آنها در قبال قانون اساسی است، بزرگ‌ترین معضلی بود که سردمداران فتنه سبز با آن مواجه شدند.

۴- مشخص بود که منظور از نهاد و مرجع بی‌طرف، مجموعه‌ای است که در رأس آن آقای هاشمی قرار داشته باشد. وگرنه اگر به جای ایشان فرد دیگری در رأس بود، معلوم نبود که مجمع تشخیص نیز وضعیت بهتر از شورای نگهبان و وزارت کشور از سوی این جریان داشته باشد. همچنین معلوم نیست چطور ادعای مضحک «مرجعی بی‌طرف و مورد اعتماد مردم» از سوی خاتمی و پارانش مطرح می‌شود، در حالی که فراموش نشود متأسفانه آقای هاشمی در این انتخابات یکی از بدترین عملکردهای خود را در طول پنجاه سال فعالیت سیاسی به نمایش گذاشت. از یک سو به طور کامل از موسوی و جریان فتنه‌انگیز وی حمایت کرد و از سویی دیگر، فرزندان و برخی منسوبان ایشان از عوامل اصلی پشت صحنه اغتشاشات بودند.

۵- مسئله دیگر، نبود ضمانتی برای پابندی موسوی و همراهانش به نتایج هر نوع انتخابات و همه‌پرسی بود. به‌راستی کسی که بدون دلیل قابل قبول و تنها با هوجبی‌گری و عوام‌فریبی، انتخابات باشکوه ۲۲ خرداد را این چنین زیر سؤال می‌برد، چه تضمینی وجود داشت که به همه‌پرسی برگزار شده ملزم باشد؟

تسخیر تهران!

نگاهی به نقش بیگانگان در استقرار دیکتاتور پهلوی

یکی از صحنه‌های تلخ تاریخ این سرزمین، دخالت مستقیم انگلیسی‌ها در سرنوشتی خاندان قاجار و به روی کار آمدن خاندان پهلوی است. هدایت‌الله بهبودی در کتاب «رضانام تا رضاخان» که در مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی انتشار یافته است، به نقل از وزیر مختار آمریکا در تهران، «جان لارنس کالدول» می‌نویسد:

«بعد از ظهر یکشنبه بیستم فوریه، خبر رسید که ۱۵۰۰ نیروی قزاق از قزوین به سمت تهران حرکت کرده و به چند مایلی شهر رسیده‌اند. این خبر موجب نگرانی مردم شد. شواهد حاکی از آن بود که آنها در صدد تصرف پایتخت هستند؛ اما کسی از غرض اصلی ایشان خبر نداشت...»

نکته جالب توجه این است که به نظر می‌رسد نه دولت ایران و نه سفارت بریتانیا تا زمانی که قزاق‌ها به چند مایلی شهر رسیده بودند، هیچ کدام خبر نداشتند که قزاق‌ها به منظور تصرف پایتخت حرکت کرده‌اند و این در حالی است که نیروهای مستقر در قزوین (قزاق‌گاه‌نیروهای بریتانیا در شمال ایران) تحت فرماندهی افسران بریتانیایی هستند و شهر را به همراه تجهیزات نظامی این کشور ترک کردند و پس از گذشت چهار روز و پشت سر گذاشتن صد مایل به دروازه‌های تهران رسیدند.

اندکی پس از نیمه شب بیستم فوریه، قزاق‌ها وارد تهران شدند. نیروهای ژاندارمری که موظف به

دهلیز

مهم‌ترین عاملی که روحیه مقاومت مسلمانان شبه‌قاره را در برابر استعمارگران انگلیسی در قرن نوزدهم تقویت می‌کرد و موجب بیم و هراس آنان می‌شد، مسئله جهاد و مجاهدین بود. بنابراین انگلیسی‌ها در صدد بودند فکر جهاد را از میان مسلمانان به کلی برفکنند، آن را عملی بیهوده و بی‌اثر و احياناً مضر جلوه دهند، به همین منظور با مراجعه به بعضی از علمای دست‌نشانده خود، سؤال و استفتایی با این مضمون تنظیم کردند که «آیا جهاد در هندوستان جائز است یا نه؟» و از آنان پاسخ گرفتند: «جهاد در صورت عدم توازن میان نیروی مسلمان‌ها و نیروی استعمار، کاری بیهوده و مایه اتلاف جان و مال است و تا وقتی که دشمنان از اقامه و ادای فریض جلوگیری نکرده‌اند، مملکت نباید محیط جنگ و آشوب گردد...»

انگلیسی‌ها تلاش داشتند تا با شیوع و گسترش دادن این فتوی، اثر فتوای دیگری را که بیش از نیم قرن قبل از این تاریخ نخستین بار از طرف شاه عبدالعزیز دهلوی به سال ۱۸۰۳ منتشر شده و در سال‌های بعد، از طرف قاطبه علمای اسلام به جز همین چند نفر علمای دست‌نشانده مورد تأیید قرار گرفته بود و مردم را به مبارزه و جهاد با انگلیسی‌ها تحریک و تحریر می‌کرد، خنثی کنند و در نتیجه اندیشه جهاد را که مورد گرایش و اعتقاد

جهاد؛ موتور مبارزه

نگاهی به حضور استعمارگران در شبه‌قاره هند - ۱۱

اکثریت مسلمانان و مورد عمل اقلیتی سلحشور و فداکار بود، متروک و ریشه‌کن گردانند. مستر هنتر، مورخ انگلیسی در کتاب «مسلمانان هند» برخی از این فتاوی استعماری را که به تاریخ ۱۸۷۰ در مکه صدور یافته، نقل کرده است بر یکی از این فتوی‌ها امضای سه نفر از مفتیان مذاهب: حنفی شافعی و مالکی دیده می‌شود، نه نفر از علمای هند نیز فتوای دیگری را که به تاریخ ۱۷ ژوئیه سال ۱۸۷۰ صادر شده است، صحنه نهاده‌اند. این فتوی‌ها، نمایشگر روحیه قوی مسلمانان، و نشان آن است که اینان هرگز به‌طور کامل در برابر دشمن استعمارگر، تسلیم فرود نیاورده و از تعقیب هدف دست بر نداشته بودند. همچنین دلیل بارزی است بر اینکه انگلیسی‌ها همواره از اندیشه جهاد در بیم و هراس بوده و می‌خواستند به هر وسیله مقدور، با رواج این اندیشه مبارزه کرده و عامه افراد را به تسلیم و آرامش وادار کنند. با این مقدمه به خوبی می‌توان کشف کرد که غانله «میرزا غلام احمد قادیانی» که ادعای نبوت کرده و می‌گفت به من وحی رسیده است که باید اندیشه جهاد را از سر بیرون کنیم و نسبت به حکومت انگلیسی با نهایت اخلاص و صمیمیت رفتار کنیم و این موضوع را یکی از فریض مذهب ساختگی خود به شمار می‌آورد. از کجاسر چشمه می‌گیرد!

سیدضیاءالدین، رئیس‌الوزرا، مالک روزنامه نیم‌رسمی رعد است؛ بریتانیا حامی مالی این روزنامه است. همانطور که پیش از این به اطلاع وزارت‌خانه رسید، روزنامه رعد همان روزنامه‌ای است که در پاییز ۱۹۱۹ شدیداً به آمریکا، ملت و آداب و رسوم این کشور حمله کرد.»

عدالت و سعادت

فاصله سیدقطب با وهابیت تکفیری

اصول برنامه سیاسی پیامبر مکرم اسلام (ص) از نگاه سید قطب، اندیشمند مصری

بهرام زاهدی
دکترای اندیشه سیاسی
از دانشگاه تربیت مدرس

مطالعه باورها و اندیشه سیاسی سید قطب به منزله یکی از تأثیرگذارترین متفکران مسلمان در دوران معاصر، یکی از ضروری‌ترین امور در حوزه مطالعات اندیشه سیاسی و مسائل جهان اسلام است. برخلاف برخی اتهام‌زنی‌ها از سوی مغرضان و ناگاهان، دقت در سخنان سیدقطب بیان‌کننده این نکته است که جنس اندیشه وی تفاوتی بنیادی با اندیشه‌های تکفیری وهابیت داشته و اصطلاحات تکفیر، توحید، جاهلیت و عبودیت در ادبیات وی معنای عمیق و خاصی داشته که نمی‌توان آن را بدون توجه به کلیت بافت اندیشه‌های وی فهم کرد.

نظریات وی در راستای تبیین ضرورت حاکمیت قانون الهی به عنوان یگانه راه تحقق عدالت همه‌جانبه و به تبع آن دست یافتن انسان به سعادت راستین و نهایی، شکل گرفته است و ریشه این نظریات در دیدگاه‌های هستی‌شناسانه و انسان‌شناسانه اوست که بر پایه مبانی قرآنی قوام یافته است. او در این مسیر بهترین و کامل‌ترین الگوی سیاسی را در سیره پیامبر گرامی اسلام (ص) جست‌وجو می‌کند و با دقتی جالب توجه به جنبه‌های گوناگون حرکت عظیم فرهنگی-اجتماعی-سیاسی پیامبر (ص) اشاره کرده است.

در این یادداشت به همین بخش از تفکرات سید و تبیین او از اصول برنامه سیاسی پیامبر (ص) می‌پردازیم، اما پیش از آن به این مهم نیز اشاره می‌کنیم که بسا وقوع انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷ غرب به شدت از بسط گفتمان انقلاب اسلامی هراسناک شد و از انواع روش‌ها و حربه‌های سخت و نرم برای نابودی یا توقف این تفکر استفاده کرد. بی‌شک یکی از مهم‌ترین

حربه‌های غرب برای نیل به این مقصود، ایجاد اغتشاش نظری و ایدئولوژیک در اندیشه سیاسی اهل سنت از طریق ایجاد فضایی بود که در آن فضا بسیاری از مسلمانان، متوجه تمایز میان آرای متفکران حرکت احیای اسلام (نظیر سید جمال و اقبال لاهوری و مودودی و حسن بنا و قطب و...) با جریان وهابیت نشوند و به این ترتیب بدیلی برای تفکر انقلاب اسلامی ایجاد کنند که اولاً آلوده به تفکرات فرقه‌ای وهابیت بوده و مانع از ایجاد وحدت کلمه میان مسلمانان شود، ثانیاً نخ هدایت آن از طریق آل‌سعود به خود آنان بازگردد و ثالثاً اندیشه‌های سطحی‌نگر و فاقد عمق جایگزین تأملات ژرف متفکران بزرگ مسلمان شود که در نهایت نتواند ماندگاری درازمدت داشته باشد و به دلیل همین سطحی بودن از ابتدا در بطن خود، منظوری و مشتمل بر عنصر نابودکننده خود باشد؛ اما بازخوانی و تبیین صحیح اندیشه سید قطب که یک اندیشه احیای جهان اسلام به دور از آلودگی‌های تکفیر فرقه‌ای است، می‌تواند خنثی‌کننده چنین پروژه‌های از سوی غرب و زمینه‌ساز همکاری بیشتر میان مسلمانان برای ایجاد تمدن نوین اسلامی باشد.

شهبان سید مجتبی نواب صفوی و سید قطب در کنار یکدیگر

در نظر سید قطب، تحقق عدالت اجتماعی یکی از اصلی‌ترین اهداف حکومت اسلامی است؛ اما این امر به تنهایی با وجود تمام اهمیتی که سید به آن می‌دهد به هیچ وجه به معنای سعادت انسان نخواهد بود و دستیابی به پیروزی‌های ملی و کسب استقلال و همچنین عمل به دستورالعمل‌هایی که تنها اصلاح اخلاقی را مدنظر دارند به تنهایی مسیری منتهی به سعادت نخواهد بود.

او چنانچه گفته شد، تبعیت از انبیاء را یعنی کسانی که سرشت‌شان با حقیقت توحیدی عالم پیوند یافته است، راه سعادت می‌داند و راه را از تعالیم پیامبر می‌جوید. بنابراین ویژگی‌های روش

پیامبر در امر دعوت را شرح داده و آن را تنها راهی که به سعادت خواهد رسید، معرفی می‌کند. او در معالم فی‌الطریق می‌گوید که در روزگار ظهور اسلام، بسیاری از سرزمین‌های اعراب در شمال و جنوب شبه‌جزیره عربستان در اختیار روم و ایران بود. پیامبر می‌توانست به جای حرکت توحیدی خود، اعراب را به زیر پرچم ناسیونالیسم و عربیت جمع کرده و استقلال مردم خود را فراهم کند و در ضمن دچار این همه مشکل و آزاری که به خاطر دعوت به دین جدید متحمل نشود. همچنین جامعه معاصر پیامبر (ص) در اوج نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی بود و پیامبر می‌توانست با شعارهای طبقاتی محض به یکباره فقر را به اطراف خود گرد آورد و عدالت اجتماعی را نیز مستقر کند. برای پیامبر در هر دو حالت فوق ممکن بود که ابتدا با همین برنامه‌ها پیروزی را به دست آورد و سپس در شرایط قدرت و سیادت به تبلیغ اسلام بپردازد؛ اما چنین نکرد و در ضمن فساد اخلاقی نیز در جامعه آن روز عربی به حدی بود که انواع ازدواج‌هایی که برخی از آنان فرقی با فحشا نداشت، در جزیره العرب کاملاً مرسوم و رایج بود و بودند انسان‌هایی که دعوت به اصلاح اخلاقی جامعه را از سوی یک مصلح لیبیک می‌گفتند.

اما برنامه وحی این چنین نیست که دعوتی یک بعدی باشد؛ بلکه از ابتدا منتهج توحیدی خود را آشکار می‌کند و استقلال و عدالت اجتماعی و اصلاح اخلاقی را زیر پرچم لاله‌الاله بیان می‌دارد؛ زیرا تنها در این صورت است که سایر اجزای برنامه به هدف واقعی خود نائل می‌شوند و فطرت انسان به گم‌شده خود دست می‌یابد. این راه راهی است که طاغوت خارجی (مانند اشراف و روم آن روزگار)، طاغوت داخلی (مانند اشراف قریش) و طاغوت نفس را با فریاد لاله‌الاله و نفی الوهیت غیر او، توأمان نفی می‌کند. این راه راهی دشوار و مشکل می‌نماید؛ اما به واسطه اتحادش با فطرت انسان و هستی، در ذات خود

برنامه‌ای آسان است. این راه از مسیری دراز و پرستگلاخ عبور خواهد کرد تا بالاخره روزی به مقصد نهایی خود برسد. او محتوای قرآن مکی و مدنی را (نامی که سید به سوره‌های مکی و مدنی می‌دهد.) دو مرحله ساخته شدن قلب و اعتقاد انسان‌ها بر اساس باور توحیدی در مرحله اول و سپس اداره یک مدینه یا جامعه بر اساس برنامه و قانون برآمده از همان باور می‌داند. (قطب، سید، ۱۳۹۰، نشانه‌های راه، ترجمه محمود محمودی، تهران: نشر احسان، ص ۲۳-۵۵)

از نظر سیدقطب، بشریت امروز با مفهوم سعادت فاصله‌ای بس طولانی دارد و بر لبه پرتگاه ایستاده است. اولین کلمات کتاب «معالم فی‌الطریق» این است: «بشریت امروز بر لبه پرتگاه سقوط قرار دارد. البته نه به سبب تهدید به فتنایی که بر سرش آویزان است (مثل شمشیر داموکلس) چون این نماد بیماری است و خود بیماری نیست؛ بلکه به سبب افلاس بشریت در عالم ارزش‌هایی است که حیات انسانی می‌تواند در سایه آنها رشد و نمو سالمی داشته باشد.» (همان، ص ۱)

بشر امروز نه تنها عالم ارزش‌هایی را که به حیات او معنی می‌دهد، گم کرده است؛ بلکه چگونگی مواجهه با پیام خالق خود را نیز به کلی از یاد برده و به همین سبب است که می‌گوید: «ما امروز در جاهلیتی همانند جاهلیت قبل از اسلام و بلکه وحشتناک‌تر از آن گرفتار شده‌ایم. هر چه در پیرامون ماست همه جاهلیت است.» (همان، ص ۱۸)

در نهایت اینکه سید قطب معنای واقعی تمدن را یک جامعه قرین به سعادت می‌داند و سعادت یعنی قرار گرفتن در مسیر یگانه عالم و گام برداشتن در مسیر عبودیت حضرت حق و جامعه‌ای که در این مسیر نباشد، جامعه جاهلی است چه در عصر رسول‌الله (ص) و چه در غیر آن از زمان. روشن است که این دیدگاه با اندیشه و عمل گروه‌های تکفیری فاصله زیادی دارد.

آفاق

چهره پنهان سیاست - ۳۳

پروژه نفوذ در حوزه زنان

سیامک باقری
دکترای علوم سیاسی

جنس و این چیزها را در جامعه به‌وسیله زنان رواج بدهند. هر جا با این هدف‌گیری غربی‌ها مخالفت بشود، فریادشان بلند می‌شود.» (رهبر معظم انقلاب، ۱۳۷۰/۸/۲۲)

به باور «توماس فریدمن» دنیای غرب به این واقعیت پی برد که یکی از روش‌های نفوذ پایدار در مردم کشورهای در حال توسعه و به ویژه کشورهای اسلامی زنان آن کشورهاست. (الیاسی، ۱۳۸۸: ۷۱)

نفوذ در حوزه زنان در قبل از انقلاب از ناحیه سه جریان دولت‌های غربی، حکومت پهلوی و روشنفکران غرب‌گرا دنبال می‌شد. کتاب‌های زیادی درباره پیامدهای غربی‌سازی در دوره پهلوی نوشته شد. برای نمونه، خانم رابین رایت، وابسته سیاسی آمریکا در توصیف وضع شهرهای ایران می‌نویسد: «در سال ۱۹۷۳ ایران کشوری بود که برای زنان آمریکا جاذبه داشت. من در سفر به آن کشور خود را یک اروپایی حس می‌کردم. همه جا می‌توانستم بروم. عملاً هر کاری می‌توانستم بکنم و هر لباسی که دوست داشتم بپوشم.» (رایت، ۱۳۸۴: ۱۲)

امام خمینی (ره) به خوبی به آثار سوء عملکرد این سه جریان این گونه اشاره می‌کنند: «قلم‌های مسموم خطاکار و گفتار گویندگان بی‌فرهنگ در این نیم قرن سیاه اسارت بار عصر تنگین پهلوی زن را به منزله کالایی خواستند درآوردند و آنان را که آسیب‌پذیر بودند به مراکز کشیدند که قلم را یاری ذکر آن نیست.» (امام خمینی، همان، ج ۱۲، ص ۲۷۴)

پروژه نفوذ در حوزه زنان به دلیل سهم و نقش آنها در نظام فرهنگی-اجتماعی یکی از پروژه‌های مبنایی و راهبردی نزدیک غربی‌ها به شمار می‌آید. این پروژه در کشورهای اسلامی تاکنون با حساسیت بیشتری دنبال شده است. در این زمینه شاهد به‌کارگیری همه انواع نفوذ اعم از موردی، جریانی-شبکه‌ای، معرفتی، تربیتی و... هستیم. پیامد مورد انتظار نفوذگرهای غربی از اجرای طرح‌های نفوذ در حوزه زنان از خود بیگانگی زنان مسلمان و تهی شدن آنها از هویت اسلامی است. لازمه تحقق این انتظار رواج سبک زندگی زنان غربی در جوامع اسلامی. سبک پوشش، سبک آرایش، سبک روابط بین جنس مخالف، سبک ازدواج، سبک فرزندداری، سبک رابطه زن و شوهری و نوع روابط اجتماعی در داخل و خارج از خانه از جمله مواردی است که تلاش شده است از فرهنگ و شاخصه‌های کشورهای آمریکایی و اروپایی پیروی و تبعیت شود. رهبر معظم انقلاب با توجه به فضای پس از جنگ تحمیلی این هشدار را در سال ۱۳۷۰ داده بودند که «آنها می‌خواهند زن به سبک اروپایی-که عبارت است از سبک مُد و مصرف و آرایش در انتظار عموم- و ملعبه قرار دادن مسائل جنسی بین دو

سیاست نامه

سیدمحمدکاظم یزدی - ۲۴

نحوه مواجهه با آخوند خراسانی

فتح‌الله پربشان
دبیر گروه اندیشه

از جمله مطالب مهم در بررسی اندیشه مراجع و فقهای مؤثر تاریخ مشروطه، اختلاف بین دو مرجع وقت، یعنی آخوند خراسانی و سیدیزدی است. به طور مسلم، تعامل بین آنها به اقتضای وظیفه سنگینی که بر عهده داشته‌اند، بسیار بیش از تقابل و اختلافات آنهاست. برای نمونه، در ورود جدی این دو مرجع به سیاست، حمایت‌شان از عزل نوز بلژیکی به دلیل توهین به اسلام و مقابله با دول استعماری انگلیس و روس و همچنین حمایت مشترک از شرکت اسلامییه در مسال ۱۳۱۶ق، که با هدف تأمین منسوجات مورد نیاز مردم ایران و مقابله با وابستگی به خارج تأسیس شد، نمی‌توان چشم‌پوشی کرد.

وقف مستندات تاریخی شاهد اختلافات هم بین این دو مرجع هستیم که بخشی به دلیل مباحث علمی است که امری طبیعی بوده و بخشی هم به دلیل اختلاف‌افکنی‌های پنهان نفوذی‌های قدرت‌های استعماری در بیست و علما و فقهای حق‌طلب بوده است. اوج تعارض این دو مرجع، در جریان مشروطه و میان سال‌های ۱۳۲۵ تا ۱۳۲۹ بود. این تعارض مورد بهره‌برداری محمدعلی شاه قرار گرفت. سیدکاظم یزدی بسیار کمتر از آخوند فعالیت سیاسی داشت و رفتارهای سیاسی او تنها در صدور تعداد محدودی تلگراف و بیانیه خلاصه می‌شد؛ اما به دلایل جایگاهش در مقام یک مرجع برجسته، وزنه سنگینی به شمار می‌آمد؛ اما آخوند خراسانی حامی مشروطه بود و تا آخر عمر از آن دست نکشید. آسید یزدی با باب‌شدن مفاهیمی، مانند آزادی، پارلمان و دموکراسی به مخالفان مشروطه پیوست. او با امضا نکردن نظام‌نامه قانون اساسی، علناً نشان داد مخالف رویه مشروطه‌طلبان است.

سیدیزدی در پاسخ به تلگرافی از ملامحمد آملی-از هواداران شیخ فضل‌الله با اشاره به مشروطه خواهان گفته بود: «از تجری مبتدعین و اشاعه کفریات ملحدین که نتیجه حرمت موهومه است، قرار مسلوب تلگراف مزید توشیح به عون الله متمنیات آنان شدنی نیست. البته دفع کفریات و حفظ عقیده و اجرای قوانین محکمه قرآنی و شریعت ابدیه محمدیه اهم فرایض ربانیین علماء با ملاحظه جهات موجبات صلاح و صیانت دین و دماء مسلمین منظور اطلاع داده بئذل مجهود شود.» آیزدی در زمانی که شیخ فضل‌الله و هوادارانش در حرم عبدالعظیم حسنی تحصن کرده بودند، تنها عالم بلندپایه‌ای بود که از آنان قاطعانه پشتیبانی کرد. عباراتی که سید در دومین تلگراف خود به ملامحمد آملی به کار گرفته است، نشان‌دهنده نهایت تعارض و تقابل وی با مشروطه‌طلبان است: «این جانب در این حوادث واقعه و فتن مستحده ناشچار سکوت را اصلاح می‌دانستم، مداخل در این قسم امور را که مستتب بعض لوازم است بر خود روا ندانستم؛ ولی از تواتر نامالایمات و اصغاء نشسر کفر و زندقه و الحاد در سواد اعظم ایران به قدری ملول و متأثر شده که لابد شدم دیگر بر حسب وقت دیگر آنچه تکلیف الهی است ادا نمایم... امید است از اثر اهتمامت عالیه در مقام دفع کفریات شایعه برآمده منشا آن که حریت موهومه و بعض روزنامه جات ملعونه و مکاتب خبیثه است، به طور اصلاح و انسب جلوگیری بشود که به تدریج سد ابواب طعن را بر رؤسا ملت نموده عقاید عامه مسلمین محفوظ بماند.»^۲

منابع در دفتر نشریه موجود است.

نکته گرام

ریچارد گلدبرگ، کارشناس بنیاد صدای ایرانی دفاع از دموکراسی ها: هیچ برجام احیا شده ای وجود ندارد. فقط یک بازار گرمی است. یک توافق جدید و بدتر موجود است. چرا بایدن با وجود وعده یک توافق طولانی تر و قوی تر، در حال رسیدن به یک توافق بدتر است؟ چون او بیش از یک سال پیش، فشار حداکثری را به طرفداری از تسلیم حداکثری کنار گذاشت. بایدن آنچه را که می خواست، به دست آورد.

صالح فریبیان، کاربر فضای مجازی: صادق فلاحتی را باید از نزدیک می دیدید تا معنی یک ارتش انقلابی را درک می کردید. وی جوان مؤمن و ارزشی و تربیت شده مکتب امام حسین (ع) بود. حضور فعال در هیئت های عزاداری دانشگاه علوم و فنون شهید ستاری و کلاس های قرآن برنامه همیشگی وی بود. شهادت این دو سرباز وفادار و هبری مبارک.

علی بهادری جهرمی، سخنگوی دولت: رشادت و دلیری، ایثار و از خودگذشتگی، دژ گرانمایی است نهفته در خون ایرانیان. تبریک به خلبانان ارتش که در لحظاتی نفس گیر انتخاب کردند سبک بالانه از جان بگذرند و مانع بروز فاجعه ای بزرگ شوند؛ تسلیت به خانواده معززشان. روح دو شهید ارتش شاد و یادشان ماندگار.

حسین عباسی فر، کاربر فضای مجازی: توان درک این سطح از فتوت را ندارم که خلبان باشی، لحظات سقوط را به چشم ببینی، ایجکت نکسی و شهادت را در آغوش بکشی تا خدای نکرده هواپیمایت به منطقه مسکونی برخورد نکند... شهادت تان مبارک مردان خدا...

آزاده حکیم، کاربر فضای مجازی: ژانویه مرگبارترین ماه در یمن از سال ۲۰۱۸ تا کنون، هر ساعت یک قربانی! به گزارش ریلیف وب، بین ۶ ژانویه تا ۲ فوریه، بیش از ۲۰۰ بزرگسال و ۱۵ کودک در یمن جان خود را از دست داده اند و همچنان حقوق بی بشر در برابر این همه ظلم و جنایت آشکار سوت کرده است!

محمد شیرازی، کاربر فضای مجازی: بیش از ۵/۴ میلیون کودک در کشور در فقر زندگی می کنند و بیش از نیمی از آنها سال ها در دام فقر هستند. البته این گزارش گاردین از بریتانیای کبیر هست نه ایران. حیف شد؛ وگرنه سوژه خوبی برای غرب گداهای خود تحقیق می شد.

گندم ایزدی، کاربر فضای مجازی: وقتی میگه تضمین برجام صدور یک «لایحه» یا «قطعنامه مشترک» باشد که هم به تصویب کنگره رسیده و هم با امضای رئیس جمهور آمریکا، لازم الاجرا باشد؛ یعنی این تو بمیری از اون تو بمیری ها نیست که جان کوی یه اعضای کتک کشانی، مثل نقی معمولی بزنه و تضمینش کنه.

حسن عابدینی، کارشناس مسائل سیاسی: زلنسکی بازیگر خوبی در سریال طنز رئیس جمهور بود اما در دنیای واقعی ممکنه کشور را به باد دهد. انتخابات شوخی بردار نیست. امریکا زیاد بلوف می زند اما سر بزنگاه پشت متحدش را خالی می کند. روسیه و امریکا نسبت به ۲۰ سال پیش بالا و پایین شده اند. برو قوی شو اگر راحت جهان طلبی.

مرتضی سمیاری، کاربر فضای مجازی: برای اعضای ناتو سگ و گربه های سفارت از جان مردم در کویف و کابل با ارزش تر بود. سرنوشت اوکراین عاقبت «تضمین آمریکایی» است. در دنیایی که برخی به دنبال برجام موشکی هستند حتی بر سر یک پوکه فشنگ هم مذاکره نمی کننم.

محمد صالح نادری

کارشناس فناوری اطلاعات

شاید شما شنیده باشید که فلان هنرمند یا فوتبالیست، یک NFT را به قیمت غیر قابل تصویری خریده است! قیمت هایی که این روزها در این بازار مشاهده می شود، به میلیون ها دلار هم رسیده است؛ اما شاید ندانیم که اصلاً این NFT ها چه چیزی هستند که چنین بهایی پیدا کرده اند!

شاید خبر ورود کریم باقری، بازیکن سابق تیم ملی و پرسپولیس به این بازار را شنیده باشید. کریم باقری قصد دارد یک مجموعه NFT عرضه کند. این مجموعه حاوی لحظات ماندگار مربوط به دوران حرفه ای او در تیم ملی و باشگاه پرسپولیس است. کم کم از این بازار و بستر NFT ها بیشتر خواهیم شنید، پس چه بهتر که اندکی درباره آنها بدانیم.

«NFT» یا توکن های غیر قابل معاوضه به عنوان یک گواهی مالکیت دیجیتال غیر تکراری برای هر نوع دارایی دیجیتالی صادر می شوند. در واقع، NFT قراردادی هوشمند است که با استفاده از پلتفرم های متن باز تنظیم می شود. پس از نوشتن، می توان آن را ذخیره یا به طور دائمی در قالب یک رمز (معمولاً به نام توکن ERC ۷۲۱) در یک شبکه بلاک چین، مانند اتریوم منتشر کرد. در واقع، این توکن های غیر قابل معاوضه امکانی را به افراد می دهد که می توانند با آن مالکیت خود را در دنیای واقعی، بر روی یک کالای دیجیتال اثبات کنند. برای نمونه، شما می توانید اثبات کنید که صاحب واقعی یک عکس فقط شما هستید و مالکیت آن برای شماست. البته شما در واقع اثبات می کنید که مالک تنها نسخه موجود از آن عکس هستید، به این معنا که فایلی که در اختیار شماست،

یک فایل یکتا با کدهای مشخص است، که مالکیت آن برعهده شماست و آن عکس، مانند یک کالای یکتا در فضای مجازی می شود. چنین امکانی مزایای زیادی خواهد داشت، فرض کنید می توانید اثبات کنید که بلیت دیجیتالی کنسرت برای شماست بدون اینکه ترس استفاده دیگران از آن را داشته باشید.

شاید فکر کنید چرا باید برای عکسی که در همه جای فضای مجازی موجود است و بقیه هم می توانند مشابه آن را داشته باشند، برخی پول پرداخت می کنند؟ به این دلیل که NFT ها به خریدار اجازه می دهند کالای اصلی را که شامل احراز هویت داخلی است، داشته باشد؛ در نتیجه این احراز هویت مالکیت این اثر را اثبات می کند و از سوی دیگر آن قابل استفاده نیست. در واقع، ارزش معنوی اثر با اعتبار و هویت هنرمند گره خورده است و آنها می پذیرند که تنها یک واحد از اثر مورد نظر به صورت NFT تولید و به خریدار اهدا کنند.

اما این یکتا بودن ناشی از چیست؟ پول های رایج، سکه های طلا و هر دارایی ارزشمند دیگری، ذخیره کننده یک ارزش در درون خود است؛ برای نمونه، یک سکه طلا، یک ارزشی را درون خود ذخیره می کند، به پول امروز حدود ۱۲ میلیون تومان می شود. زمانی که از کسی یک سکه طلا فرض می گیرید، در پس دادن، لازم نیست عیناً همان سکه را پس بدهید، بلکه می توانید یک سکه طلای دیگر یا حتی معادل ارزش آن، پول رایج بدهید. در واقع دارایی ها که ما تا به حال دیده ایم، قابل تعویض هستند، می توانند بدون توجه به ماهیت اسکناس یا سکه و...، مشابه آن را بپذیرند؛ اما در NFT ها یا توکن های غیر قابل تعویض، ماجرا متفاوت است. در توکن های غیر قابل تعویض، ماهیت و ذات مهم است، ما توافق می کنیم که مالک نمونه خاصی از یک نقاشی دیجیتالی هستیم که برای ما تولید شده است و نمونه مشابهی برای آن وجود ندارد که بتوان مانند پول یا سکه و... مبادله کرد. یکی

از نقاشی های معروف کمال الملک را در نظر بگیرید، آیا در مقایسه با نسخه اصلی این نقاشی ها که در کاخ گلستان نگهداری می شود، می توان گفت نمونه های مشابه و کپی شده آن، همان ارزش نمونه نگهداری شده در موزه را دارند؟ قطعاً خیر! اما اثبات اصلی بودن و ذات دار بودن نقاشی ها در دنیای واقعی راحت است، اما اگر بخواهیم در دنیای مجازی هم شیوه ای برای چنین اثباتی داشته باشیم، چکار باید کرد؟

ایسن نقطه، در همان جایی است که NFT ها یا توکن های غیر قابل تعویض به کمک ما می آیند. این توکن ها به کمک بلاک چین و دیگر بستر های دیجیتال، اثبات می کنند که مالکیت معنوی یک نمونه خاص از یک اثر، برای صاحب آن است و دیگر افراد به نمونه های کپی آن دسترسی ندارند؛ به همین دلیل است که افراد برای تصویر یک میمون به صورت NFT ۶۰ میلیون دلار پرداخت می کنند! این همان لیخنند ژوکوند مونا لیزا است که دیجیتالی شده و از مونا لیزا به یک میمون در دنیای صفر و یک رسیده ایم!

NFT ها فقط محدود به تصویر میمون و حیوانات نمی شوند، شما هر چیز دیجیتالی را می توانید اثبات کنید که مالک آن هستید! برگردیم به خبر کریم باقری، این بازیکن سابق تیم ملی قصد دارد مجموعه ای از تصاویر و لحظات فوتبالی خود را به صورت توکن غیر قابل تعویض به فروش برساند. با این کار او اثبات می کند که مالک آن تصاویر است، از آنها فقط یک نمونه اصل وجود دارد و تمایل دارد که آنها را به طرفداران خود بدهد. فقط کریم باقری به این فکر نیفتاده است و NFT ها کاربردهای متنوعی دارد، فرض کنید

در آینده برای گرفتن وام، نیاز پیدا می کنید که یک NFT به عنوان وثیقه در اختیار بانک قرار دهید! برای NFT ویژگی های مختلفی مانند دارای اصالت؛ توکن های غیر قابل معاوضه مبتنی بر تکنولوژی بلاک چین هستند؛ بنابراین می توانید از اصالت NFT خود مطمئن شوید. تقسیم نشدن؛ با اینکه این موضوع به عنوان یک قانون مشخص نشده، اما بیشتر توکن های غیر قابل معاوضه، به واحدهای کوچک تر قابل تقسیم نیستند! به بیان ساده تر، یا شما یک اثر هنری دیجیتال را می خرید، یا اصلاً آن را نمی خرید. نمی توانید نصف تابلوی لیخنند ژوکوند را بخرید و بقیه اش را دیگران بگذارند! کمیابی؛ ارزش و قیمت آن آفاتی به خاطر کمیاب بودن آنها است. توسعه دهندگان آن آفاتی ها هر اندازه که قصد داشته باشند می توانند از این توکن ها ایجاد کنند؛ اما با محدود کردن تعداد آنها و ساخت با تعداد کم، باعث افزایش ارزش آنها می شوند. حافظ حق مالکیت؛ این مورد هم به استفاده NFT از پلتفرم های غیر متمرکز اشاره می کند که در آن هیچ مالکی داده ای را پس از ثبت نمی تواند تغییر دهد و آخرین ویژگی یکتایی؛ NFT دارای زبانه ای از اطلاعات ثابتی در مورد یکتا بودنشان هستند. به بیان ساده، آنها در ذات خودشان اثبات می کنند که یکتا هستند

رمزارزها در بانک مرکزی آمریکا ممنوع شدند!

بانک مرکزی آمریکا به دنبال پاک کردن ردپای خود در بازار کریپتو است؟

ظرف ۳۰ روز افشا کنند، همانطور که مقامات و کارکنان شورای حکام قبلاً انجام می دادند. باید دید این ممنوعیت تجارت رمز برای مقامات بانک مرکزی آمریکا چه هدفی را دنبال می کند؟ آیا واقعاً این نهاد به دنبال دوری از بازار رمزارزهاست یا اینکه به دنبال این است تا ردپای خود را از دستکاری ها و دزدی هایی که در این بازار می شود، پاک کند؟ هر چه هست، بازار رمزارزها این روزها زمان خوبی را تجربه نمی کند و بسیاری از کارشناسان معتقدند این بازار مدت زیادی در وضعیت ترس و منفی بودن طی خواهد کرد.

در بورس محدود کنند. مقامات ارشد بانک مرکزی آمریکا از خرید و فروش ارزهای دیجیتال منع شده اند. برخی از قوانین جدید بانک مرکزی آمریکا عبارتند از: - مقامات از داشتن سهام انفرادی، صندوق های بخش، اوراق بهادار نمایندگی، اوراق قرضه، کالاها، ارزهای رمزنگاری شده، ارزهای خارجی و قراردادهای مشتقات، و شرکت در فروش کوتاه یا خرید اوراق بهادار در حاشیه منع شده اند. - معاملات در دوره های افزایش استرس بازار مالی ممنوع خواهد بود. - رؤسای منطقه ملزم خواهند بود معاملات را

فدرال رزرو در بیانیه ای اعلام کرد: «هدف قوانین جدید حمایت از اعتماد عمومی به بی طرفی و یکپارچگی کار کمیته از طریق محافظت در برابر هرگونه تضاد منافع است.» درخواستی که رئیس فدرال رزرو «جروم پاول» برای قوانین جدید دارد، اعتراف به این است که استانداردهای اخلاقی قدیمی فدرال رزرو کافی نیست. یک مقام رسمی در نشست خبری گفت، قوانین جدید اساساً کارکنان ارشد فدرال رزرو را مجبور می کند که سرمایه گذاری های خود را به ابزارهای سرمایه گذاری، مانند صندوق های سرمایه گذاری مشترک و صندوق های قابل معامله

کریگ تورس

گزارشگر بلومبرگ

فدرال رزرو (بانک مرکزی آمریکا) رسماً با هدف جلوگیری از تکرار رسوایی های سال گذشته این نهاد، محدودیت های سخت و گسترده ای را برای سرمایه گذاری و تجارت مقامات خود تصویب کرد. این تغییرات دستورالعمل های جدیدی را تدوین می کند که در ماه اکتبر برای محدود کردن معاملات فعال، ممنوعیت خرید اوراق بهادار منفرد و افزایش الزامات افشا در میان سیاست گذاران و کارکنان ارشد اعلام شد.

خبر خوب

خشک کن انجمادی

افزایش ماندگاری داروها با دستگاه ایرانی

خشک کن انجمادی فرآیندی است که طی آن ماده ای را منجمد می کنند و سپس با کاهش فشار سامانه، آب منجمد درون ماده مورد نظر را به طور مستقیم به بخار تبدیل می کنند. این فناوری در ایران در شرکتی دانش بنیان بومی سازی شد و این شرکت در حال حاضر توانایی ساخت دستگاه های خشک کن

سرمایشی دارویی تا ۱۰ متر مربع را دارد. از این فرآیند برای افزایش مدت نگهداری مواد غذایی و دارویی و همچنین آسان کردن حمل و نقل آنها بهره می برند. با این روش خشک کردن خاصیت شیمیایی و فیزیکی ماده حفظ خواهد شد.

پژواک

بازگشت ترامپ

شبکه اجتماعی ترامپ راه افتاد!

شبکه اجتماعی (TruthSocial) متعلق به دونالد ترامپ، رئیس جمهور تروریست سابق آمریکا به آپ استور اضافه شده و قابل دانلود است. چند وقتی است که اخباری مبنی بر تصمیم ترامپ برای عرضه پلتفرمی اختصاصی در فضای وب به چشم می خورد و اکنون به نظر می رسد این اپلیکیشن که از عملکردی شبیه به توییتر برخوردار است، به آپ استور اپل اضافه شده است. اگر همه چیز طبق برنامه ریزی های ترامپ پیش رود و اتفاقاتی همچون یک اخیر این پلتفرم و نمایش تصویری از یک خوک تکرار نشود، بار دیگر شاهد بازگشت دونالد ترامپ به شبکه های اجتماعی خواهیم بود.

نرم افزار

بازرگام

خرید میوه و کالای سوپرمارکتی

«بازرگام» سامانه خرید برخط میوه و خواربار خانه به قیمت دولتی و تنظیم بازار است که مصرف کنندگان می توانند میوه، صیفی، سبزیجات و اقلام سوپرمارکتی مورد نیاز خانه خود را به قیمت مناسب، به صورت برخط سفارش داده و درب خانه خود تحویل بگیرند. بازرگام در شهرهای تهران، لوسان، کرج، اصفهان و... خدمات ارائه می دهد و به زودی به سایر شهرها اضافه می شود. ارسال رایگان سفارش های بالای ۸۰ هزار تومان، امکان مرجوعی سفارش به هر دلیل در زمان تحویل، امکان انتخاب زمان تحویل از ویژگی های این سامانه است.

پایان زرد!

نقدی بر فصل دوم نوار زرد ساخته پوریا آذربایجانی

نسیم اسدپور

دبیر گروه فرهنگ

همیشه سوژه‌های پلیسی مخاطبان خاص خودش را دارد؛ مخاطبانی که علاقه بسیاری به تماشای ژانرهای هیجانی دارند. البته این علاقه را نمی‌توان به مخاطبان خاصی نسبت داد؛ بلکه استقبال از تکرار سریال‌های خارجی در ژانر معمایی و جنایی، مانند کاراکترهای شرلوک هولمز، هرکول پوآرو و خانم مارپل، نشان می‌دهد چنین مخاطبانی آقدر زیاد هستند که تقریباً می‌توان با اطمینان گفت، بیشتر کسانی که پای قاب جادویی تلویزیون می‌نشینند، به چنین سوژه‌هایی علاقه دارند. البته بسیاری از سریال‌های پلیسی و کارآگاهی ایرانی نیز جزء سریال‌های خوبی بودند که توانستند در حافظه مخاطبان نیز ماندگار شوند؛ مانند «سرنخ» که اتفاقاً به تازگی خبرهایی از ساخت فصل دوم آن البته با تغییراتی اساسی هم به گوش رسید یا «کارآگاه علوی» که احمد نجفی ایفاگر شخصیت خود کارآگاه بود و خیلی خوب در حافظه هنری مردم ما ثبت شد. در چند سال اخیر نیز به دلیل مسائل سیاسی و امنیتی روز، کمی از این علاقه به سمت کارهای امنیتی نیز رفته است. نمونه‌اش را در سریال «گاندو» و «خانه امن» دیدیم. در هر حال استقبال از کارهای پلیسی و امنیتی، این فرصت را به تولیدکنندگان فیلم و سریال نیز می‌دهد تا تولید چنین آثاری را در برنامه کاری خود بگنجانند و مدیران رسانه ملی را قانع می‌کنند که هر چند ماه یک بار، حداقل کاری با چنین موضوعاتی در کنداکتور سریالی خود قرار دهند.

از جذابیت تا کلیشه‌های

یکی از جدیدترین این کارها که مدتی قبل از رسانه ملی پخش شد، سریال «نوار زرد» بود. سریالی که فصل اول آن به خوبی و به ویژه با بازی خوب امیر آقایی جای خودش را در میان مخاطبان باز کرد و در هفته‌های اخیر، فصل دوم آن هم حول نقش کاوه با بازی بانپال شومن از رسانه ملی پخش شد. این سریال در ۳۰ قسمت آماده پخش شد. از بسیاری جهات، فصل اول با فصل دوم شباهت‌هایی داشت و از برخی جهات تفاوت‌هایی. برای نمونه، همین محوریت داشتن کارآگاه و پلیس اصلی و توجه به زندگی شخصی او، هم در نوار زرد

۱ و هم در نوار زرد ۲ مشترک بوده است. اما این بار حضور پلیسی اخراج شده از نیروی انتظامی را می‌توان یک خلایق در کار دانست. پلیس اخراج شده‌ای که از نزدیکی خود به کاوه سوءاستفاده می‌کند و در دو قسمت آخر است که بیننده را غافلگیر می‌کند، البته این غافلگیری زمانی تکمیل می‌شود که نسیم در کنار نادر قرار می‌گیرد؛ نسیمی که مدعی بوده به کاوه علاقه دارد. در هر حال، این غافلگیری‌ها قطعاً فیلمنامه جذاب‌تر و در نتیجه سریالی موفق‌تر را روانه پخش می‌کند، هر چند زمانی که فر مانده کاوه به او اخطار می‌دهد که نباید نادر در جریان پرونده‌های داخل سازمان قرار بگیرد، تا حدی می‌شد حدس زد که نادر آنچه نشان می‌دهد، نیست و پایان داستان چیست. داستانی بودن هر قسمت از سریال‌های پلیسی، همیشه جذاب‌ترین قالب برای چنین ژانرهایی است و نوار زرد نیز از این ظرفیت به خوبی استفاده کرد. هر چند به نظر می‌رسد، می‌توانست بسیار عمیق‌تر و دقیق‌تر و با پیچیدگی‌های بیشتری که در پرونده‌های واقعی نیز وجود دارد، این داستان‌ها را روایت کند؛ اما با آدرس‌هایی که داده می‌شود، خیلی زود مخاطب می‌توانست ته داستان‌ها را حدس بزند.

البته همانطور که اشاره شد، غافلگیری دو قسمت آخر تا حدی توانست مخاطب را راضی نگه دارد، اما همین غافلگیری نیز به خوبی به تصویر کشیده نشد. برای نمونه، در سکانسی که کاوه در مخفیگاه نادر گیر می‌افتد، خیلی راحت دستیارش محسن که حسام محمودی نقش آن را بازی می‌کرد، پیدایش می‌کند؛ در حالی که نادر که خودش زمانی پلیس بوده، به خوبی می‌توانست بداند که به خاطر موبایل کاوه، ردیابی او نیز بسیار راحت است یا زمانی که در سکانس‌های قسمت پایانی سریال، مجدداً کاوه و رگان نادر می‌شوند، ورود نیروهای پلیس برای نجات کاوه با حرکات بسیار ضعیف و در واقع نمایشی صورت می‌گیرد. در هر حال شاید نوار زرد ۲، توانسته باشد تا حدی رضایت مخاطبان فصل اول را نیز تأمین کند، اما به نظر می‌رسد بهتر است پس از این و با توجه به علاقه مردم به ژانر پلیسی، این نوع کارها جدی‌تر گرفته شده و نیز نروهای متخصص‌تری در این زمینه برای تولید فیلم کمک گرفت؛ به ویژه اینکه دایره مأموریت‌ها و حساسیت کار یگان‌های مختلف پلیس، امروزه به مراتب گسترده‌تر از گذشته شده و همین پیچیدگی کار پلیس، تولید سریال‌هایی با داستان جذاب‌تر و در عین حال، واقعی‌تر را می‌طلبد.

فرهنگ

شماره ۱۰۳۹ | دوشنبه ۹ اسفند ۱۴۰۰

صداقت

یادداشت

مالیات هنرمندان و هزار هیاهو

شاهرخ صالحی

روزنامه‌نگار

موضوع اخذ مالیات از سلبریتی‌ها و هنرمندان در حالی با بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۱ به موضوع جدی برای این اقشار بدل شده که بر اساس پیشنهاد ارائه شده، قرار است درآمد سالانه هنرمندان تا سقف ۲۰۰ میلیون تومان از مالیات معاف باشد و برای مبالغ بیشتر از آن، مالیات دریافت شود. این در حالی است که در حال حاضر، سقف معافیت مالیات برای کارگران و کارمندان دولت، ۴۸ میلیون تومان در سال است و اگر قرار باشد کارگری ۲۰۰ میلیون تومان در سال درآمد داشته باشد، باید ماهانه یک میلیون و ۸۰۰ هزار تومان و سالانه حدود ۲۲ میلیون تومان مالیات بپردازد! اگر چه کارمندان و کارگران، هر ساله اعتراضی به این پلکان مالیاتی ندارند؛ اما هنرمندان با وجود سقف بالای معافیت مالیاتی در نظر گرفته شده برای آنها، به معترضان جدی این طرح بدل شده‌اند و معتقدند کارهای هنری، قابل مالیات‌ستانی نیست.

برخی هنرمندان به ویژه بازیگران معتقدند ممکن است چند سالی بیکار باشند یا کار خوبی به آنها پیشنهاد نشود؛ اما ممکن است به یک باره، نقش خوب با دستمزد خوبی برای یک کار تلویزیونی، سینمایی یا نمایشی به آنها پیشنهاد شود و این دستمزد نباید تنها برای یک سال آنها محاسبه شود. برخی از این هنرمندان معتقدند به جز معدودی از سلبریتی‌ها، مابقی هنرمندان درآمد آنچنانی ندارند و حرف‌هایی که در مورد درآمدهای هنرمندان گفته می‌شود، واقعی نیست!

در طرح پیشنهادی برای حذف معافیت مالیاتی هنرمندان، پیشنهاد شده است تا درآمد این اقشار تا ۲۰۰ میلیون تومان در سال (حدود ۱۶/۶ میلیون تومان در ماه) از مالیات معاف باشد و با لحاظ حداقل حقوق کارگران در حال حاضر، این رقم حدود ۴ تا ۵ برابر حداقل حقوق یک کارگر است. با وجود این، هنرمندان از این سقف نیز ناراضی هستند و معتقدند باید به کلی از مالیات معاف باشند.

از سوی دیگر، یکی از پایه‌های توسعه کشور این است که گذران امور دولت باید از طریق اتکا به درآمدهای مالیاتی به جای فروش نفت باشد و در این میان، همانطور که یک کارگر ساده باید از درآمد اندکش مالیات بدهد، فعالان هنری نیز باید مالیات بر درآمد خود را به دولت بپردازند. اتفاقاً، سقف بالای معافیت در نظر گرفته شده برای هنرمندان نیز در همین راستاست تا این قشر بتواند با خیالی آسوده فعالیت کرده و در صورت کسب درآمد بالا، به پرداخت مالیات اقدام کند.

البته عده‌ای از هنرمندان معتقدند الزام هنرمندان به ارائه اظهارنامه مالیاتی و ابراز درآمد خود، تنها کارتراشی برای سازمان امور مالیاتی است؛ زیرا فقط بخش اندکی از هنرمندان چنین درآمدهایی دارند. اگر چه این اظهارات می‌تواند در ظاهر درست باشد، اما اداره امور کشور، نیازمند شفافیت درآمدی برای همه اقشار است و در این میان، فرقی بین هنرمند و دلال و کارگر وجود ندارد و همه باید در پایان سال درآمد خودشان را اعلام کرده و بر اساس آن مالیات بپردازند. اگر قرار باشد، هنرمندان به طریقی و سایر مشاغل نیز به طرق دیگر، از پرداخت مالیات معاف باشند، دیگر جایی برای فعالیت دولت باقی نمی‌ماند و هر روزی قشری از اقشار جامعه مایل هستند تا از بار مسئولیت مالیات فرار کنند.

برداشت

حرکتی که می‌تواند الگو شود

دهه فجر ۱۴۰۰ تقریباً به پایان رسید، اما این حرکت مبتکرانه و در عین حال ساده، می‌تواند شروعی برای برنامه‌های فرهنگی ابداعی و اثرگذار دیگر باشد.

در فرهنگ عمومی ما، عناصر هویت‌بخش و مورد احترام همه اقشار و سلاقی بسیار است و تنها کافی است، صاحبان ذوق و ایده با بهره‌گیری به موقع و غیرشعاری از این عناصر هویت‌بخش، هم از حریم این عناصر و موارث ارزشمند پاسداری کنند و هم زمینه انسجام اجتماعی و فرهنگی و استحکام ساخت درونی قدرت را فراهم کنند. پرچم ملی، شهیدان سرافراز این آب و خاک، مدافعان سلامت، مسئله وحدت اقوام و مذاهب و... تنها نمونه‌هایی از این مؤلفه‌ها و عناصر فرهنگی مورد احترام همه مردم هستند که نباید در تولیدات فرهنگی و هنری از آنها غافل شد.

یا معابر عمومی عکس بگیرند و آن را به یکی از شهدای کشورمان که پیشگامان اقتدار ایران هستند، تقدیم کرده و با هشتگ #پرچم‌افتخار و نام آن شهید عزیز منتشر کنند. جلوه‌های این پویش عمومی، به فضای مجازی محدود نشد و جای جای شهرها و حتی برخی روستاها، تصاویر شهدای گرانقدر انقلاب اسلامی و دفاع مقدس و دیگر شهیدان این مرز و بوم، همراه با پرچم سه رنگ ایران اسلامی بالا رفت تا یک حرکت الهام‌بخش از این مسئله باشد که پرچم، نماد عزت، هویت و انسجام ملی و فرهنگی مردمان یک سرزمین است و وقتی با تصویر شهیدان همراه می‌شود، این حقیقت را یادآوری می‌کند که برای بالا نگه داشتن این سند افتخار و عزت، هزاران قامت رعنا به زمین افتاده است. هر چند پویش «پرچم افتخار» با پایان یافتن

حسین مهریزی

خبرنگار فرهنگی

شاید بتوان پویش «پرچم افتخار» را متفاوت‌ترین و البته موفق‌ترین برنامه فرهنگی همگانی دانست که طی این سال‌ها در کشورمان طراحی و اجرا شده است؛ پویشی که از مدتی قبل و با ایده مبتکرانه دفتر حفظ و نشر آثار رهبر معظم انقلاب کلید خورد و در ایام دهه فجر امسال، به اوج خودش رسید و عاملی برای هم‌بستگی همه اقشار و سلاقی، حول یک عنصر هویت‌بخش فرهنگی، یعنی پرچم ملی شد.

در این پویش با عنوان «پرچم افتخار، به نام شهید اقتدار»، از عموم مردم به ویژه نوجوانان و جوانان دعوت شد تا از نصب پرچم ایران در سر در خانه‌ها، مدارس، مغازه‌ها و محل کار خود،

مستند

غیررسمی ۴

دیدار طنزپردازان با رهبر معظم انقلاب

«ایمان عطارزاده» معاون هماهنگی دفتر حفظ و نشر آثار رهبر معظم انقلاب با اشاره به انتشار روایتی از دیدار جمعی از طنزپردازان کشور با امام خامنه‌ای خبر داد و اعلام کرد این دیدارها در قالب مستند غیررسمی گفت: «نمایش این مستند ویژه فعالان فرهنگی و اهالی هنر و رسانه در استان‌های

مختلف از هفته گذشته آغاز شده و به زودی این قسمت مستند غیررسمی از پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای به نشانی (Khamenei.ir) و شبکه‌های مختلف سیمای جمهوری اسلامی پخش خواهد شد.»

تلویزیون

مستوران

سریال جدید مسعود آب‌پرور

تصویربرداری فصل نخست مجموعه تلویزیونی «مستوران» به کارگردانی مسعود آب‌پرور و سیدجمال سیدحاتمی و تهیه‌کنندگی عطایا پناهی براساس داستان‌های کهن ایرانی پس از یک سال به روزهای پایانی خود رسید. هم‌زمان با روزهای پایانی تصویربرداری «مستوران» مراحل فنی این سریال نیز در

حال انجام است و برای پخش در سال ۱۴۰۱ از رسانه ملی آماده نمایش می‌شود. تازه‌ترین محصول سازمان هنری و رسانه‌ای اوج در ۲۶ قسمت برگرفته از قصه‌های کهن ایرانی است که مجری طرح این مجموعه «استودیو پادبان» است.

انیمیشن

پند پارسی

سری جدید انیمیشنی برای کودکان

«پند پارسی» مجموعه انیمیشنی از مرکز پویانمایی صباست که به کارگردانی و تهیه‌کنندگی رسول شیرینی این بار با تغییر فضای خود سعی دارد با ریتم دراماتیک‌تری نسبت به دو سری گذشته خود روایتگر قصه‌هایی از ادبیات کهن و ملل باشد. کارگردان این انیمیشن گفت: «طرح اولیه این مجموعه بر اساس سه شخصیت رمضون (سمبل تجربه)، خری (نماد تجاهل) و پسر (نماد دانش) گرفته شده بود. بعد از گذشت تولید دو سری از پند پارسی روند ساخت این مجموعه را با افزودن چندین شخصیت به شکل خانواده درآوردیم.»

مهمات رسانی برای جهاد تبیین

علیرضا جلالیان

دبیر گروه سپاه

مراسم تکریم و معارفه جانشین معاونت سیاسی سپاه همزمان با برگزاری شورای تحلیل معاونت سیاسی سپاه با رعایت شیوه نامه های بهداشتی و به صورت ارتباط تصویری با کلیه رده های سپاه در کشور با حضور حجت الاسلام والمسلمین حسین طیبی فر، جانشین نماینده ولی فقیه در سپاه برگزار شد و طی آن برادر پاسدار علی قاسمی تکریم و از خدمات وی طی ۳۰ سال خدمت در سپاه معاونت سیاسی تقدیر شد و سرهنگ پاسدار عزیز غضنفری به عنوان جانشین جدید معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه معارفه شد.

حجت الاسلام والمسلمین طیبی فر در این مراسم گفت: «امروز دشمن آنچه را که از دشمنی می توانست انجام دهد، انجام داد و هیچ کوتاهی نکرد، شاید باید گفت دیگر داشته ای برای تهاجم ندارد.»

وی افزود: «امروز تنها بحث پدافندی در مقابل دشمن مطرح نیست، موضوع آفتد است، دشمن با جنگ ادراکی و شناختی و دستکاری کردن اندیشه می خواهد جامعه را به سمتی که خود می خواهد ببرد، لذا مسئولیت و مأموریت برای معاونت سیاسی در سپاه سنگین است.»

جانشین نماینده ولی فقیه در سپاه با بیان اینکه در دوران دفاع مقدس مدتی که در حال پدافند بودیم تا زمانی که پدافند می کردیم، دشمن طراحی نداشت و زمانی که آفتد کردیم، دشمن آرام آرام

دست روی سر گذاشت و پرچم سفید بالا می برد، تأکید کرد: «در جنگ فکری، ادراکی و شناختی اگر از حالت پدافند بیرون بیایم و منتظر حمله دشمن نباشیم، وضعیت دشمن را ببینیم، اینکه کجا سنگر زده، کجا تدارک دیده و قصد تهاجم به کدام جبهه را دارد آن موقع می توانیم قبل از عملیات او علیه دشمن عملیات کنیم.»

وی ادامه داد: «رصد درست دشمن قبل از عملیات لازم است تا درست وارد عمل شویم و باعث عقب نشینی دشمن شویم.»

حجت الاسلام طیبی فر افزود: «چهل و سه سال هر نوع عملیاتی که می توانستند انجام دادند و الان احساس شکست می کنند و این واقعیت میدان است و شاید جبهه نهایی همین جبهه ادراکی و شناختی باشد.»

وی به نکته قرآن در خصوص جنگ ادراکی و شناختی اشاره کرد و گفت: «قرآن برای مبارزه با دشمن و امیدآفرینی در سوره نحل نکته ای دارد

و آن، اینکه وقتی جایی آبی ریخته می شود، کفی بالای آن آب شکل می گیرد و ممکن است آب دیده نشود، اما بعد از مدتی که کف از بین رفت، آب کامل دیده می شود.»

جانشین نماینده ولی فقیه در سپاه ادامه داد: «باطل مانند کف روی آب است که خود را نشان می دهد؛ اما بعد از مدتی از بین می رود و چیزی که می ماند همان آب است، لذا باید توجه داشت و باید باور طلا بودن و آب بودن را برای مردم ایجاد کنیم و مردم متوجه باشند که کف ها و ناخالصی ها ماندگار نیستند.»

وی تأکید کرد: «بنای خداوند این است که باطل را پایمال کند و اگر جایی ظالم بر ظلم پذیر مسلط شود، هر دو ظالم هستند، خدا اجازه زیر سلطه باطل رفتن را نداده و در آیات قرآن حکم کرده که حتماً خود خدا و رسولش را پیروز می کند، درگیری امروز بین حق و باطل است، آنها مکر می ورزند و خدا هم مکر می ورزد.»

حجت الاسلام طیبی فر افزود: «امیدآفرینی و توجه به مسئله کلیدی اراده خدا برای لگدمال کردن باطل را باید توجه داشته باشیم، خدا توصیه می کند که الان که قدرت دارید، باید کاری کنید. جامعه فقط در پیشگاه خدا زانو بزند و کرنش کند، نماز خواندنش توجه به خدا باشد، به سراغ نیازمندان باید رفت و امر به معروف و نهی از منکر باید کرد.»

وی در انتها گفت: «شرایط امروز خاص است، جهاد از سوی حضرت آقا معنا شده که جهاد در میدان نبرد در برابر دشمن است در قبال حرکتی که دشمن انجام می دهد یا می خواهد انجام دهد، امروز افسران و فرماندهان میدان تبیین شما عزیزان معاونت سیاسی هستند، مجموعه های دیگر هم محتوای مورد نیازشان را از شما می گیرند. شما اگر اسلحه و مهمات نرسانید، آنها زمین گیر هستند و نمی توانند آفتد کنند.»

جانشین نماینده ولی فقیه در سپاه در خصوص تکریم و معارفه جانشین معاونت سیاسی سپاه نیز گفت: «در تغییر اخیر دکتر قاسمی که از نیروهای توانمند فکری ما هستند، الان بر اساس نیاز دولت به ایشان به وزارت جهاد کشاورزی رفتند تا گره گشایی کنند و برای جهاد در عرصه اقتصاد مقاومتی در این وزارتخانه حضور پیدا کنند تا برای کل کشور مؤثر باشند و هر روز دست ما را از نیاز به بیگانه کوتاه تر کنند.»

وی ادامه داد: «ابتکار خوب سردار جوانی و موافقت نماینده ولی فقیه در سپاه منجر به انتخاب دکتر غضنفری برای جایگزین کردن با آقای قاسمی شد که ایشان سابقه طولانی در نیروی دریایی و معاونت سیاسی و... دارند و متخصص در حوزه سیاسی هستند تا در کنار سردار جوانی با همکاری بقیه عزیزان معاونت مهمات رسانی برای سربازان سنگر جهاد تبیین داشته باشند.»

عزیز غضنفری به جای علی قاسمی

علی قاسمی در این مراسم اظهار داشت: «من سی سال و از ابتدای پاسداری در معاونت سیاسی سپاه بودم و در تمام مدت عمر پاسداری در این معاونت بوده ام؛ ابتدا باید طلب حلالیت از دوستان داشته باشم.»

وی با اشاره به مسئولیت جدید در وزارت جهاد کشاورزی گفت: «در بحث وزارت جهاد تأکیدم به وزیر محترم روی تبیین بود، مردم باید بدانند که چه کارهایی در این حوزه دارد انجام می شود.»

وی با تأکید بر این توصیه خود در خصوص تخصصی کردن هادیان سیاسی گفت: «بحث تخصصی کردن هادیان سیاسی نباید اتر بماند و استعداد دارم دوستان پیگیر این موضوع باشند.»

قاسمی افزود: «توصیه مهم بنده به هادیان سیاسی این است که داده های آماری زیاد داشته باشید که این با مطالعه زیاد به دست می آید.»

وی ادامه داد: «مرکز مطالعات سیاسی تولیدات زیادی دارد، اما اصل داده ها باید از سوی هادیان باشد و همه مطالعه کنند تا در تحلیل ها بهتر تحلیل کنند.»

قاسمی در پایان تأکید کرد: «به عنوان یک پاسدار می گویم که کماکان هادی سیاسی هستم، در خدمت سپاه خواهم بود و دوستان را در بحث اقتصادی کمک خواهم کرد.»

سرهنگ عزیز غضنفری، جانشین جدید

عنصر جهادی و کارآمد

شکل گرفته است.» سردار جوانی با اشاره به موضوع برگزاری این جلسه هم گفت: «در این جلسه علاوه بر موضوعات هفتگی تکریم و معارفه هم داریم.» وی افزود: «ما طی دو سه ماه گذشته با نگاهی که در مجموعه بود با پیش بینی اینکه برادر عزیزمان آقای علی قاسمی، جانشین معاونت سیاسی به کمک دولت می روند، یکی از بهترین نیروهای معاونت را انتخاب و معرفی کردیم و برای طی مراحل کارهای لازم انجام شد.» وی از علی قاسمی به عنوان فردی مخلص، فرهیخته و کارآمد به اذعان همه همکاران معاونت سیاسی یاد کرد و افزود: «در این سال ها دوستان معاونت به سبب شدت مأموریت ها به مناطق مختلف کشور رفتند که آقای قاسمی یکی از این عزیزان بودند و همه عزیزان شاهد تلاش های ایشان بودند.» وی گفت: «مسئولیت ایشان را در جهاد کشاورزی تریک عرض می کنیم و هم تشکر ویژه برای همراهی در این سال ها داریم، ایشان از نظر توانمندی، اخلاق، روحیه جهادی، صداقت و پشت کار جزء بهترین نیروها بودند.»

سردار جوانی در انتها خاطر نشان کرد: «برادر عزیز دکتر غضنفری از بزرادان خوب معاونت و چهره علمی و فرهیخته هستند که در این جابه جایی امیدواریم پویایی بیشتری در معاونت ایجاد کنند و به ویژه در مأموریت جهاد تبیین جهادگونه با همکاری همه مجموعه وارد عرصه شوند.»

معاون سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه در این جلسه با اشاره به مأموریت جدید این معاونت مبتنی بر رویکرد جهادی و جهاد تبیین بر اساس بیانات رهبر معظم انقلاب اظهار داشت: «امروز به دلیل تمرکز دشمن در جنگ شناختی بر لجن پراکنی و سیاه نمایی برای نسل جوان که پاسداران، خانواده و بسیجیان هم مصون از این تهاجم نیستند، باید توجه داشته باشیم در شرایطی که در جنگ اقتصادی دشمن عملاً ناکام شده، جبهه جدیدی را باز کرده است.»

سردار دکتر یدالله جوانی افزود: «جمهوری اسلامی در اثر مقاومت و شریای که دارد، عملاً وارد فضایی شده که ناکارآمدی تحریم ها در حال رقم خوردن است و لذا تهاجم راه باقی مانده برای دشمن همین نوع جنگ شناختی و سیاه نمایی است.» سردار جوانی گفت: «اراهبرد مقابله با این جنگ، جهاد تبیین است که سپاه در آن پیشگام است و نماینده ولی فقیه در سپاه چندین جلسه این را مطرح کردند و این مأموریت تبیین را به معاونت سیاسی دادند و ما هم در معاونت سیاسی تاکنون چندین جلسه داشتیم و دنبال نقشه راه هستیم تا با عمل هوشمندانه تأثیر عملیات خود را بالاتر ببریم.» وی ادامه داد: «در سطح سپاه قرارگاه جهاد تبیین، روایت و بصیرت افزایی با فرماندهی حجت الاسلام طیبی فر مبتنی بر تدابیر شخص نماینده ولی فقیه در سپاه به جهای قرارگاه روشنگری

روی خط

لطفاً اقساط اسفند ماه پاسداران به تعویق بيفتند

۰۹۱۳۸۰۰۰۹۱۳۸ / پیشنهادهای می کنم با توجه به کرونا، گرانی و مشکلات معیشتی کارکنان شاغل اقساط وامها در ماه اسفند کسر نشود.

۰۹۱۹۰۰۰۹۴۸۱ / در ستون «کتیبه سبز» هفته نامه به چه صورت اشعار چاپ می شود؟ اگر پاسخ دهید ممنون می شوم. **صبح صادق: اشعار توسط گروه جوان متناسب با ایام، مناسبت ها و... از بین شعرای آیینی و انقلابی و شاعران معاصر انتخاب می شود.**

۰۹۲۱۰۰۰۸۸۲۸ / لطفاً از مسئولان تعاون مسکن سپاه پیگیری کنید که چرا مصوبه مساعدت به کارکنان دوقلو و چندقلو، بند مربوط به اولویت داشتن در پروژه مسکن را اجرا نمی کنند! و هیچ کسی پاسخگو نیست.

۰۹۲۱۰۰۰۲۴۰۰ / مسئولان محترم نیروهای مسلح لطفاً تدابیری برای ارتقای معیشت کارکنان بیندیشند، حداقل نسبت به اعطای وام های قرض الحسنه به خانواده های متأهل دارای فرزند تسهیلات و مساعدت های بیشتری داشته باشند.

۰۹۱۱۰۰۰۴۸۲۱ / سوم اسفند سال ۱۳۶۲. سالروز عملیات آبی و خاکی خیبر، در جزایر مجنون و یاد فاتح خیبر حاج ابراهیم همت گرامی باد. «حسین اسدی» از لنگرود

۰۹۱۲۰۰۰۸۹۷۳ / تقاضا داریم که برای نیروهای خرید خدمت نیز کارت یکسان سازی و حکمت صادر شود.

۰۹۱۹۰۰۰۸۱۱۹ / لطفاً در مورد اینکه حضور در مناطق عملیاتی و جنگی شامل قانون سختی کار شود، پیگیری کنید.

۰۹۱۱۰۰۰۳۹۴۲ / چرا هفته نامه شماره ۱۰۳۷ ستون روی خط ندارد؟

صبح صادق: برخی اوقات یک ستون یا عنوان بخاطر درج مطالب ویژه در یک صفحه در یک شماره حذف می شود.

۰۹۱۴۰۰۰۴۰۸۱ / لطفاً به سنوات تحصیلی قبل از سپاه ترتیب اثر داده شود.

۰۹۱۸۰۰۰۸۶۳۱ / لطفاً اسامی افرادی را که به دلایل مختلف (مأموریت و...) اصلاً فرصت نام نویسی برای سهام عدالت در ده سال پیش نداشتند، از سازمان بگیرد و پیگیری این مهم باشیم؛ چرا که گویا نام نویسی دوباره از سر گرفته می شود، لطفاً اطلاع رسانی کنید به مسئول مربوطه... / باتشکر از صبح صادق عزیز مرهم درد.

۰۹۳۸۰۰۰۰۳۹۰ / کاری کنید مدارک تحصیلی قبل از ورود به سپاه رادر سنوات یا رتبه نیروها لحاظ کنند. بنده سال ۱۳۹۲ لیسانس گرفتم؛ ولی سال ۱۳۹۸ با مدرک دیپلم و کد ۸۹ عملیاتی وارد سلازمان شدم.

۰۹۱۲۰۰۰۴۳۶۷ / ماجرای اوکراین بار دیگر نوردانیسی و درایت رهبر معظم انقلاب و سرداران موشکی ایران را روشن ساخت، خداوند امام خامنه ای را حفظ کند. درود خداوند بر ارواح طیبه شهدای صنعت موشکی به ویژه سردار طهرانی مقدم عزیز.

جناب آقای محمدرضا دبانی

با نهایت تأسف و تأثر ضایعه درگذشت فرزند دلبدتان «محمد مهدی دبانی» را تسلیت می گویم و از خداوند منان برای آن مرحوم رحمت و مغفرت و برای شما و خانواده محترم تان صبر و شکیبایی مسئلت دارم.

معاونت سیاسی و هفته نامه صبح صادق

جناب آقای علیرضا تربتی

با تأسف و تأثر فراوان درگذشت پدر گرامی تان را به جناب عالی و خانواده محترم تان تسلیت عرض کرده و از درگاه حضرت حق برای آن عزیز سفر کرده غفران الهی و برای همه بازماندگان صبر و اجر مسئلت می کنیم.

سردبیر و کارکنان هفته نامه صبح صادق

صداقت

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول: عبدالله جوانی

سرمدیر: علی حیدری

شورای سیاست گذاری:

علی قاسمی، سیامک باقری، سعیداللزاعی، فرهاد مهدوی، مهدی سعیدی، فتح الله پریشان، محمدرضا مهدیار اسماعیلی، حسین عبداللہی فر دبیر تحریریه: سید فخرالدین موسوی مدیر فنی: محمد صالح نادری نگارش و ویرایش: محبوبه حاجی آقایی صفحه آر: علی اکبر هدایتی عکاس: حامد گودرزی ناظر چاپ: سعید قاسمی چاپ: مرکز چاپ سپاه: (۰۲۱)۳۸۵۲۲۴۴۶ تلفن: (۰۲۱)۷۷۴۶۰۱۰۰ و (۰۲۱)۷۷۴۶۰۱۰۰ sswweekly.ir @ssweekly info@ssweekly.ir شماره: ۷۷۴۸۸۴۲۶ سامانه پیامک: ۳۳۰۰۹۹۰۰۳۳ شماره ۱۴۰۹ | دوشنبه ۹ اسفند ۱۴۰۰

صبحانه

شکرگزاری

همیشه آغاز از یک در بسته، کوچه بن بست، یا ناامیدی شروع می شود. آغاز کردن، به معنی پایان دادن به شرایط قبلی است. وقتی خدا شروع یک راه و آغاز یک مسیر را به انسان نشان می دهد، باید از پایان ها و درهای بسته عبور کرد؛ چرا که مسیرهای روشن و درهای جدید گشوده خواهد شد. برای درهای بسته زندگی باید شکر گزار بود؛ زیرا آنها ما را به سمت درهای مناسب هدایت می کنند.

صادقانه

کمال و معرفت انسان

امام سجاد(ع) فرمودند: همانا معرفت و کمال دین مسلمان در گرو رها کردن سخنان و حرف هایی است که به حال او و دیگران سودی ندارد. همچنین از ریا و خودنمایی دوری جستن و در برابر مشکلات زندگی بردبار و شکیبنا بودن و نیز دارای اخلاق پسندیده و نیک سیرت بودن است.

تحف العقول، ص ۲۰۲

تلخند

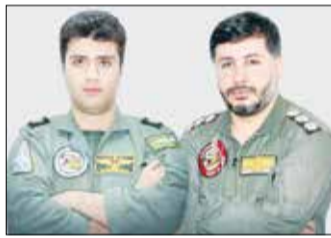
افزایش ۲۵ درصدی قیمت مترو!

در حالی که مترو وسیله نقلیه فشر آسبیب پذیر است، این افزایش هزینه، پیامدهایی خواهد داشت!

یادمان

پرواز در سقوط

نقیسه محمدی

دبیر گروه جوان

به دنبال آرزویی، رؤیایی، دنیایی بهتر و حسن غرور و وطن دوستی، سختی ها را پشت سر بگذاری، از ناملایمات زندگی عبور کنی، پستی و بلندی را به جان بخری و تلخی ها را با جان و دل بپذیری و خار غمیلان این بادیه خم به ابروات نیاورد، تا برسی به آنجا که باید و کیست که نداند «هر شبی در این ره صد موج خونفشان است»؟ روی صحبت با شماس: «شهید سسروان علیرضا حنیف زاد» که به عشق آموختن پرواز و اوج گرفتن در آسمان، کنارت نشسته بود تا از تو بیاموزد و چه زیبا آموخت.

زمان امتحان زودتر از آنچه منتظرش بودید، رسید و هر دو سرریلند شدید و به درجه ای رسیدید که حسرت زمینی هاست و درسی به ما آموختید، که برایش از جان مایه گذاشته بودید.

شماست. دقایقی که حتی تصورش هم برای ما سخت و دور از ذهن است. دلم می خواهد بدانم چند بار در همان زمان کوتاه لبخند دخترت را مرور کردی، آرزوهایت را، چشم انتظار مادر و همسر و خاطرات شیرین و تلخ را، چقدر در آن ثانیه های کوتاه با خودت جنگیدی تا بتوانی مهم ترین درس زندگی را به ما بدهی و در قبالت از همه آنها که نوشتم، عبور کردی؟ مرگ این مبهم ترین اتفاق هر آدمی را، با چشمانی باز پذیرفتی تا فاجعه ای دل شهر و وطن و کشورت را نلرزاند! تو از آنچه داشتی، گذشتی تا خانواده های بی شماری را داغدار نبینی! و چه می توان به این شجاع لقب داد جز اینکه تو نیز به تاسی از شهیدان کشورمان، جان برکف به مصاف نفس رفتی و پیروز شدی؟ تو به ما آموختی که دنیا هنوز با وجود تو و هزاران انسان همانند تو، با معنای از خودگذشتگی و ایثار بیگانه نشده است، چرا که پرواز از قفس تن را به عاشقانه ترین شکل به نمایش گذاشتی، که تو شاگرد مکتب بابایی ها و شرویدی ها بودی و چه زیبا نغمه سر دادید: من حسرت پرواز ندارم مرا، دل، آری در من قسمی هست که می خواهیم آزاد

کتیبه سبز

اقرأ باسم ربک

به مناسبت مبعث رسول اکرم(ص)

امروز قلب عالم و آدم حرای توست این کوه نور شاهد حرف خدای توست مکه دگر برای بزرگیت کوچک است فریاد کن رسول که دنیا برای توست اقرأ باسم ربک یا ایها الرسول قرآن بخوان امین، که همین آشنای توست لات و هبل برای تو تعظیم کرده اند وقتی که قلب سنگی غزی فدای توست خورشید و ماه بین دو دست تو دلخوشند یعنی تمام تکیه عالم عصای توست بعد از هزار سال دگر می شناسمت وقتی که جای جای دلم رده پای توست فریادتان تمام زمین را گرفته است امروز هر چه می شوم از صدای توست

محمود ذولیده

فنعم الامیری...

به مناسبت ولادت امام حسین(ع)

چه خوب است آب و هوایی که دارید همیشه بهشت است جایی که دارید الهی روی خلوتی هم نبیند شلوغی این کوچه هایی که دارید مجال عرق ریختن هم ندادید به پیشانی این گلدایی که دارید نمی خواهم اصلاً بفهمم که ما را کجا می برد پای که دارید همین که شما می بریدم، یقیناً شبی می رسم تا خدایی که دارید از امروز نامهرسان حسین است پرفطرس بی نوبی که دارید برایم هوای بهشتی بالا حرام است با کربلایی که دارید شما با خدا با خدا با خدایید و من با شما می شمایی که دارید مرا خیمه کربلا می نویسید دخیل حسینی ها می نویسید دل بی قراری اختیاری ندارد اسیر است و راه فراری ندارد مقامات عاشق فنا می پذیرد اگر هم بمیرد مزاری ندارد کسی که بنا نیست بی سر بمیرد چه بهتر دل بی قراری ندارد دل بی حسین اصل و فرعی زیاد است شبیه درختی که باری ندارد دل بی حسین از گل بدترین هاست دل بی حسین اعتباری ندارد بود ذکر سجاده هر فقیری امیری حسین فنعم الامیری

علی اکبرلطیفیان

سلامت

کودکان و امیکرون

زهرا وحیدی نیا

کارشناس علوم تغذیه

با شیوع سویه جدید کرونا به نام امیکرون و ابتلای بیشتر کودکان به این سویه لازم است نکاتی را در تغذیه مبتلایان مورد توجه قرار داد. حداقل دو تا سه میان وعده در اختیار فرزند بیمار تان قرار دهید.

بهترین میان وعده عبارتند از: میوه، آب میوه، لقمه های کوچک ساده، مانند نان و پنیر و سبزی. برای کودکان بالاتر از سه سال سالاد میوه از انواع میوه های رنگارنگ فصل، مانند تکه های کوچک پرتقال، سیب، موز و کیوی درست کنید. روزانه دو تا سه لیوان آب میوه تازه (آب مرکبات) برای فرزندان تهیه کنید.

بهترین غذا برای کودکان و نوجوانان غذاهای نرم و سبک است، مانند انواع فرنی، انواع سوپ (سوپ جو، سوپ دال عدس، سوپ ورمیشل)، حلیم، تخم مرغ و... برای تحریک اشتهای کودکان، ظرف غذای آنان را تزئین کرده و از سبزیجات رنگی برای دورچین آنها استفاده کنید: نخودفرنگی، فلفل دلمه ای، گل کلم، گوجه فرنگی، هویج، کدو، لپو و شلغم برای تزئین غذاها مناسب هستند.

تأخذ امکان مایعات فراوان به کودکان بدهید. مصرف مکمل های روتین کودک و نوجوان تان را (اعم از قطره A+D، مولتی ویتامین، ویتامین D و...) ادامه بدهید. از مکمل های غذایی پر پروتئین و پرکالری (قابل تهیه از داروخانه ها) به غذای فرزندان اضافه کنید یا با حل کردن در شیر یا آب بخورانید.

برای دریافت ریز مغذی ها و انرژی بیشتر می توانید به غذای فرزندان تان (مانند شیر، فرنی یا سوپ) شیر خشک، تخم مرغ آب پز رنده شده و پودر مغز بادام اضافه کنید. اضافه کردن کشکک به سوپ می تواند پروتئین و کلسیم بسیار خوبی را برای فرزندان فراهم کند.

راه نرفته

انتخاب با چشم باز

مدیقه سادات شجاعی

مشاور خانواده

پرسش: در مراحل اولیه ازدواج و در صحبت های ابتدایی بهتر است چه نکاتی مطرح شود؟

پاسخ: در زندگی با شخصیت های واقعی زن و شوهر سر و کار دارید و جایی برای رویا پردازی نیست، پس باید به تفاوت های قبل از ازدواج خوب توجه کنید و بعد از ازدواج بیشتر به شباهت ها اهمیت دهید؛ زیرا توجه به تفاوت ها به انتخاب عادلانه کمک می کند و اهمیت دادن به شباهت ها بعد از ازدواج موجب محکم شدن ارتباط و صمیمیت زن و شوهر می شود. نکاتی که بهتر است در صحبت های ابتدایی در مراحل اولیه ازدواج مطرح شود: ۱- پرونده های گذشته در هر دو طرف بسته شده باشند، در صورت سابقه شکست عاطفی آمادگی برای شروع یک رابطه مهم است. ۲- اطلاعات کافی درباره سلامت روان و جسم از جانب هر دو طرف کسب شود. ۳- تناسب فرهنگی خانواده ها موضوع مهمی ست که بهتر است سنجیده شود، حتی بهتر است سلامت خانواده از بُعد روان نیز بررسی شود. ارتباطات خانوادگی و اعضای آن و میزان صمیمیت و گرمی روابط بسیار حائز اهمیت است. ۴- سطح تحصیلات و توقعات در یکدیگر را در نظر بگیرید و فهرست مشخصی تهیه کنید. ۵- درباره سطح درآمد و میزان خرج کردن دو طرف باید دقیق و شفاف صحبت شود. ۶- دو طرف باید درباره اعتقادات مذهبی خود به روشنی گفت و گو کنند. ۷- در مورد مکان زندگی و حتی فرزندآوری هم باید صحبت شود. ۸- مشاوره پیش از ازدواج را جدی بگیرید و با انجام تست های خودشناسی به شناخت کافی و لازم خود و طرف مقابل دست پیدا کنید. ۹- در نهایت حتماً طرفین این را بدانند که عجله در امر ازدواج طبیعی نیست. مراقب باشید که ازدواج اهرم فشاری برای فرار از موضوعی در زندگی نباشد. ازدواج اتفاق پیچیده ای است که افزون بر هیجان و عشق برای ورود به آن، نیازمند شناخت یکدیگر هم هست. سوالات و خواسته ها و نیازها بهتر است شفاف و روشن حتی فهرست شده، در جلسات متمادی در منزل یا بیرون از منزل در موقعیت های مختلف از جانب دو طرف و خانواده ها مطرح شود.

قبیله عشق

رضایت همسر

اوایل ازدواج مان برای شهادتش دعا می کرد، می دیدم که بعد از نماز از خدا طلب شهادت می کند. نمازهایش را همیشه اول وقت می خواند، نماز شبش ترک نمی شد، دیگر تحمل نکردم. یک شب آمدم و جانمازش را جمع کردم، به او گفتم: تو این خونه حق نداری نماز شب بخونی، شهید می شی. دیگر هم نماز شب نخواند! پرسیدم: چرا دیگه نماز شب نمی خونی؟ خندید و گفت: کاری رو که باعث ناراحتی تو بشه، تو این خونه انجام نمی دم، رضایت تو برام از عمل مستحبی مهم تره، اینجوری امام زمان (عج) هم راضی تره، بعد از مدتی برای شهادت هم دعا نمی کرد. پرسیدم: دیگه دوست نداری شهید بشی؟ گفت: چرا، ولی برایش دعا نمی کنم! چون خود خدا باید عاشقم بشه تا به شهادت برسم. گفتم: حالا اگه تو جوونی عاشقت بشه، چیکار کنیم؟ لبخندی زد و گفت: مگه عشق پیر و جوان می شناسه؟

به نقل از همسر شهید

مرتضی حسین پور شلمانی معروف به (حسین قمی) ۳۰ شهریور ۱۳۶۴ در سلمان استان گیلان به دنیا آمد. او از سال ۱۳۹۲ در مناطق درگیری در عراق و سوریه حضور داشت. او از فرماندهان محورهای عملیاتی «غوطه شرقی» دمشق در سال ۱۳۹۲ بود. سال ۱۳۹۲ با ورود داعش به عراق، وی به عراق اعزام شد و جزء اولین افرادی بود که به همراه حاج قاسم در دفاعند بغداد. سامرا مشارکت داشت. سرانجام در تاریخ ۱۶ مرداد ۱۳۹۶ در منطقه تدمر سوریه در جریان فرماندهی نیروهای عراقی کشته شد. شهید حاج قاسم سلیمانی می گفت: «حسین قمی عاشق گمنامی بود؛ اما این رسالت بعد از شهادت از دوشش برداشته شد و اکنون رسالت ما خارج کردن شهید از گمنامی است.»

حسن ختام

بلندای رضایت

حسن نوروزی

نویسنده

سفره ماه رجب دارد جمع می شود. بعضی ها گوشه ای نشستند و به اندازه نکه تانی هم از این سفره پر برکت اتراق نکرده اند. برخی دیگر بار و بندیل هزار ساله از این سفره برداشته اند. با این همه، مطمئناً روزی می رسد که آن کسی هم که توشه ای بر نداشته، غصه دار می شود که چرا کوله بارم را پر نکرده ام؛ هم آنکه به قدر هزار سال بار زده، پشیمان می شود که چرا کم برداشتم. اما تو بهتر می دانی! آدمی که در دام کم و زیادها اسیر افتاده، آدمی است که در بن بست ثواب ها و برداشت ها و جمع کردن ها گیر افتاده است؛ چرا که آدمی اگر روح و تنش را شریفت تر از سود و زیان های تاجر مانه ببیند و تنها نگاهش به رضایت و تسلیم گره بخورد، برنده این بازی هستی است؛ آدمی که آسایش عبادت فقط برای رضای خدا بچرخد نه برای ثواب ها و پاداش ها. آقا جان! این درسی است که از مکتب شما یاد گرفته ایم؛ مکتبی که در آن عاشقان را عیاری دیگر داده اند؛ عیاری به شمیرنی آیه «الجمعی الی ربک راضیه مرضیه» آیه ای که نگین زندگی آدمی است که در پله ای بالاتر از ثواب ها و پاداش ها گام برداشته و در بلندای رضایت ایستاده است.